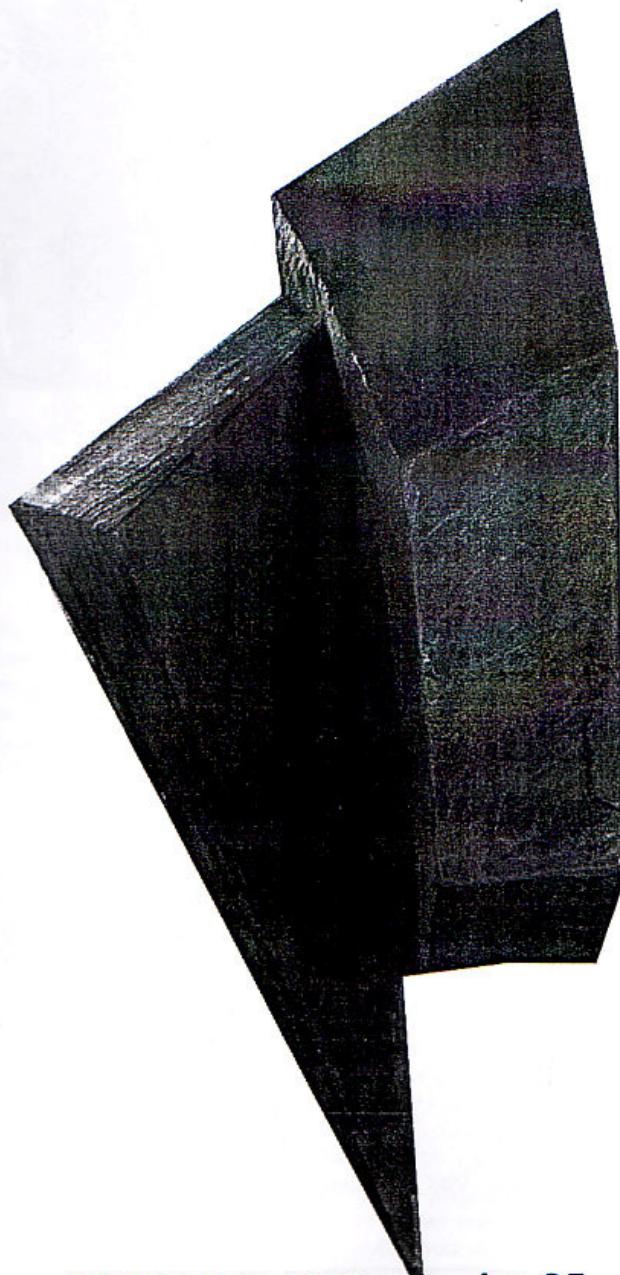

ARTLIST

**ŠKOLA LIKOVNIH UMJETNOSTI
- SPLIT -**

PROSINAC 2003

br. 25

Tri moje slabosti... ili sasvim osobno razmišljanje

Anamarija Petrić, prof.vjeronauka

More i «nadmorska visina»

Ono što me uvjek iznova usreći i učini da skoro zaboravim udahnuti: more i dubina te nebo i visine, ili bolje planine. Čudim se uvjek kako razina mora znači onu crtu prema kojoj se mjeri visina na kojoj živimo, volimo, ljutimo se i umiremo. No postoje i krajevi u kojima ljudi žive «ispod te crte». Utječe li, i kako, taj parametar na njihovu fiziologiju, psihologiju – egzistenciju uopće? Ono što znam jest da bih se dosta teško navikla na život koji mi ne bi omogućio barem dnevni pogled na more i pučinu i tihu sreću pri spoznaji da sam blizu onoj rastezlivoj crti na kojoj more opakuje obalu, strpljivo oblikujući šljunak i stijene, ili «krade» pjesak za svoje školjke bisernice...

Planine ili: uvijek više i dalje

Mjesto gdje možeš dati oduška glasu, a da te nitko ne proglaši čudakom, gdje možeš čuti tišinu i vlastite otkucaje srca, gdje postaješ svjestan skušenosti svog pogleda, gdje se budi nježno, i uspavljuje nasilničko, gdje sve ima drugačiji okus, a mirisi postaju otkriće nove stvarnosti, gdje napor dobiva smisao, a nagrada je pogled koji se «utrkuje» s horizontom, gdje sve oko tebe govori i uči te slušati, gdje možeš otkriti sasvim nove oblike naklonosti i vedrine ...

Planine: osvoje te - a ti vjeruješ da osvajaš njih i njihove vrhunce...

Zvjezdano nebo i Van Gogh

Kada noću (a to nije rijetko!) podignem glavu prema gore, a burno je i nebo je čisto, osupnu me pitanja zašto i kako? Ono što se već odavno ne pitam jest tko? Na «zašto i kako» dobila sam dijelom odgovore kad sam se kao mala zaljubila u astronomiju i zavoljela «kartu neba» gotovo jednako kao i zemljopisnu kartu. «Čovjek je po svojoj naravi putnik» - reče netko i dobro reče! Sve bolje i bolje razumijem Van Gogovu Zvjezdalu noć.

Maja Grubišić, 4. r. grafički dizajn (bakropis)

Izdavač

Škola likovnih umjetnosti
Fausta Vrančića 17
21000 Split
tel/fax 021/467-179
e-mail:
skola-likovnih-umjetnosti@st.hr

Unos teksta

Tanja Andelković 2.r.grafički dizajn i Karmen Pensa, 2. r.
kiparski dizan

Savjet Artlista

profesori Jasenka Splivalo, Marica Butina, Ivana Jurić,
Aleksandra Dužević

Lektor

prof. Ivana Jurić

Posložili:

Učenici odjela grafičkog dizajna, a najviše: Mirjana
Vučić, Maja Krivić, Lea Baničević i Dragana Gudelj

Naslovница

prof. Miroslav Radeljak

Odgovorna urednica

prof. Vanja Škrobica

ISSN 1332-3725

Rješenjem Ministarstva prosvjete i športa br. 532-03-1/7-94-2 od 31. listopada 1994. godine ARTlist je oslobođen plaćanja poreza na promet

Vanja Škrobica, prof.

Smij i suze starega Splita

U librima Marka Uvodića Splićanina

Krajem XIX. i početkom XX. st. Split je bio mali grad gotovo na samom rubu bečkog carstva. Ulice i trgovi bili su mu tek djelomice popločani, a lučki gatovi nedovršeni. U užoj gradskoj jezgri, oko Palače, živjelo je nešto više od petnaestak tisuća stanovnika.

Marko Uvodić Splićanin

Oko tri tisuće njih živjelo je u (tada) okolnim predgrađima: u Velom Varošu, na Lučcu, Dobrom... U ovim predgrađima splitski je puk živio u kamenim potleušicama, a iza svojih škura nije mogao skriti svoju *mižeriju*, teret, glad... nije se mogao ni veseliti, a ni tugovati u samoći. Život je u Splitu tada, kao uostalom i danas, odvijao u *kaletama*, konobama, na *pjacetama*...

U takvom *malom mistu* rodio se Marko Uvodić 1877. godine u samom srcu Dioklecijanove palače. Preci su mu se davno doselili iz Hercegovine, odakle su pobjegli pred Turcima.

Markova obitelj nije bila bogata, otac mu je vodio gostonicu, ali je ipak smogao novaca za školovanje svojih sinova: Marka i brata mu Andela (ugledni splitski slikar i karikaturist).

U rodnom gradu Marko je završio pučku školu i C.k. *Veliku realku*, a potom školovanje nastavlja u Beču na Višoj tehničkoj školi. Već nakon prve godine prekida studij, vraća se u Split i zapošljava se kao sudski činovnik.

Po umirovljenju piše za mnoge dnevne novine i časopise niz humorističnih sličica – *ffabe*.

Okušao se i kao nakladnik pokrenuvši dnevnik *Primorska pošta* i humoristični list *Grom*.

Godine 1940. zagrebačka *Binoza* objavila mu je prvi *Libar*, a *Slobodna Dalmacija* **Drugi Libar** 1952.

Godine 1945. Marko Uvodić bio je imenovan upraviteljem novootvorenom Muzejom grada Splita.

Uvodić je živio u doba moderne. U Splitu se družio s brojnim književnicima, slikarima i kulturnim djelatnicima (Emanuel Vidović, Ante Katunarić...), jer je tih godina kulturni život Splita bio vrlo živ i bogat.

Marko je pisao čakavštinom i na taj način se prostorno odredio. Možda su mu zbog toga nepravedno dali atribut pučkog pisca i na neki način gurnuli ga na marginu hrvatske književnosti. A u

Varoš – splitsko predgrađe – mjesto brojnih događanja iz Uvodićevih priča...

njegovim djelima živi ondašnji mali Split sa svojim *ridikulima*, osobnjacima, ribarima, gostoničarima, advokatima... Uvodić opisuje smiješnu i tužnu stranu života, sprovode i *fiere*, *furbarije* i *čakule*, maškare i parnice... Mali Split – a velika životna scena.

Marko Uvodić Splićanin umro je u Splitu 1947. godine.

Iako književni kritičari spočitavaju pripovjedačku lagodnost, površnost, kompozicijsku nesredost i manjkavost dramskog zapleta u Uvodićevim librima, ona su se ipak uspješno igrala i u kazalištu i na malom ekranu. Split nakon Uvodića, a kasnije Miljenka Smoje, nema osobu koja bi se bavila splitskom svakodnevicom i njegovim ljudima, a kroz koje živote nije teško prepoznati i ono općeljudsko i svevremensko.

Quick view

Damira Kalajžić, 3. r. grafički dizajn

**Gdje? Zagreb!
Kad? Listopad, 2003.
Što? Izložbe...**

MIMO ROTELLA (Umjetnički paviljon)

Svidio mi se način na koji su iskorištena već poznata djela (plakati za reklame, filmove...) koja su već dovoljno «izlizana» našim pogledima. Rotella ih je uspio učiniti novima i zanimljivima sa sasvim malim korekcijama, ne mijenjajući sadržaj već koristeći vizualne trikove na to što se prikazuje. Vrlo jednostavan način.

BOŽIDAR JUSIĆ (URUCH)

Izložba pod nazivom »kompjuterska re-kreacija« sadrži zapravo radove s grafičkih matrica obradenih u kompjutorskom programu. Jedan originalan rad se nade u različitim kombinacijama boja i time se radaju i sasvim nove ideje i pogledi na jednu od kombinacija, a rješenja ima puno više.

PREDRAG DUBRAVČIĆ (JIRAČIĆ)

Izložba crno-bijelih fotografija u kojima se doslovno ne prikazuje ništa. Naden je neki detalj (grančica, žica...) te se nalazi u prvom planu dok se okolina jedva razaznaje. Ima puno načina, tj. ideja da se takav efekt iskoristi na pravi način, ali ovdje kreativnost nije dovoljno iskorištena i zato mi se ne sviđa.

FOTOGRUPA TUN (SPOT)

Ovdje se moglo naći svega malo. Od crno-bijelih fotografija, digitalnih, pa sve do video zapisa. Raznolikost u temama, uglavnom pozitivnim i zato mi je bilo dragovo vidjeti.

ALJOŠA KRSTULOVIC (ULPUH)

Izložba poznatog splitskog fotografa me se dojmila najviše od svih. Najdraži su mi bili prikazi venecijanskog karnevala i fotografije na temu mora.

Tina Zaro, 3. r. fotografski dizajner

Povodom prve samostalne izložbe s autoricom Anom Roje (2. r. fotografski dizajn) razgovor vodila Tina Zaro (3.r. fotografski dizajn)

Sve moje slike žive u meni

ARTlist: Jesi li svoje slike namjerno pripremala pod zajedničkim nazivom «Stanje podsvijesti» ili su one proizvod tvog slobodnog vremena i trenutnog raspoloženja?

Ana: Moje slike su uvijek proizvod mog trenutnog raspoloženja i zato mi je svaka posebna jer nosi dio mene i mojih osjećaja.

ARTlist: Odakle inspiracija?

Ana: Moji osjećaji su moja inspiracija. Kist je samo produžetak moje duše. Konji i oči su samo elementi putem kojih se mogu najbolje izraziti.

ARTlist: Dobro vlađaš kistom i bojom. Zašto si odabrala fotografski odjel?

Ana: Mislim da mi foto odjel može pružiti bolju budućnost. Ne mogu reći da me fotografija ne zanima. Zanimljiva je i meni jako draga.

ARTlist: Namjeravaš li se paralelno baviti fotografijom i slikarstvom?

**PORUKA MIRA IZ ŠKOLE LIKOVNIH UMJETNOSTI, SPLIT, HRVATSKA – 2003.
MESSAGE OF PEACE FROM SCHOOL OF FINE ARTS, SPLIT, CROATIA – 2003.**

ANA ROJE, UČENICA II. RAZREDA FOTOGRAFSKOG USMJERENJA NA SVOJOJ PRVOJ IZLOŽBI IZLAŽE SLIKE UZ SLIKE ANA IZRAĐUJE I ŽDRALOVE, PTICE OD PAPIRA (ORIGAMI = JAPANSKA TEHNIKA SLAGANJA PAPIRA). DIO ŽDRALOVA, KOJE ĆE UČENICI POTPISTITI NAKON ZATVARANJA IZLOŽBE, BITI ĆE POSLAN U HIROSHIMA PEACE MEMORIAL MUSEUM KAO NAŠA PORUKA MIRA.

Dječji spomenik mira

Dječji spomenik mira još nazivaju 'Tornjem tisuću ždralova', jer puno tisuća ždralova od papira dolazi tamo tijekom cijele godine. 25.listopada 1955., deset godina nakon završetka II.svjjetskog rata, učenica prvog razreda niže srednje škole Sadako Sasaki umrila je od posljedica atomske bombe.

Sadako je vjerovala da će se oporaviti ako uspije savinuti 1000 papirnatih ždralova. Savijala ih je svaki dan, do zadnjeg. Ti joj papirnati ždralovi nisu mogli vratiti dobro zdravlje. Učenici njenog razreda obratili su se svim učenicima Japana za priloge i podigli spomenik da tječe dušu Sadako kao i druge djece koja su umrila od posljedica atomske bombe.

Djeca su svečano otkrila ovaj spomenik 5.svibnja 1958. s nadom u svjetski mir. Od tada bezbroj ljudi daruju ždralove od presavinutog papira.

Ana Roje

Anin kroki (skica, načrt)

Ana: Da. Razmišljala sam da kad završim srednju školu studiram fotografiju. Pokušala bih se paralelno upisati i Akademiju, a ako to ne bi bilo moguće, nakon fotografije, upisala bih Akademiju.

ARTlist: Kako si došla do naziva izložbe «Stanje podsvijesti»? Kakva je veza između naziva i slika?

Ana: Svaka moja slika proizlazi duboko iz mene. Katkad sam toliko nabijena osjećajima da tek kad završim sliku, osjetim ono pravo što me muči, tj. slika mi pokaže moje prave osjećaje. Svaka linija i svaka boja sadrži mene. Ja sam u svakoj toj slici i svaka slika je u meni. Kad pogledam neku svoju sliku, iznova proživim stanje u kojem sam se nalazila. Jednostavno, moje djelo i ja smo jedno.

ARTlist: Postoji li slika uz koju si najviše vezana i zašto?

Ana: Ne. Svaka mi je jednakom draga.

Evina i Adamova jabučica

Nina Jerčić, 3. r. slikarski dizajner

Ovac mi je jednom pričao izmišljenu priču. Dogadala se ljudima koji su živjeli u pećinama i sporazumijevali se neartikuliranim glasovima, a mogla bi poslužiti kao idealan primjer za svima nam poznatu frazu: vremena se mijenjaju, ali neke stvari zauvijek ostaju iste. Priča počinje kada pripadnika jačeg spola potjera iz «ljubavnog» zagrljava njegova družica da joj ulovi nešto za jelo. U borbi sa životnjama, izbijeno mu je jedno oko, a zbog hladnoće dobio je i velike ozebljine. «Draga, evo me! Možemo li sad...?» Daljnji dogadjaj ne namjeravam opisivati.

No dovoljan je ovaj primjer da nas uvjeri kako su žene, mada «slabiji» spol i mada su živjele u sjeni, ipak svoju volju vješto znale nametnuti.

Ali što mislite, zašto su baš žene optuživane da su vještice? Što je to toliko «magično» u njima kad su ih se muškarci toliko čuvali i zatvarali u kuhinje, bordele. Sposobnost žene da zavede (čitaj «osvoji»!) muškarce, a da oni to ne primijete, jest pravo oružje i vještina. Poslovice: «Držati sve konce u rukama», «Držati tri ugla kuće», «Iza uspješnog muškarca stoji uspješna žena» zapravo su samo drugi nazivi za «Upravlјati muškarcima i/ili imati moć».

Koliko je samo velikih vladara donosilo važne odluke potpomognute savjetima iz njihovih ložnica? I kto je onda slabiji spol? Istina, fizički su žene slabije jer zbog trudnoće i majčinstva zaista ne bi mogle raditi neke poslove, ali kad bi se razlike u društvenoj ulozi spolova tu i zaustavile, problem koji danas akcentiraju feministkinje, uopće ne bi postojao.

Medutim, stvari su otišle puno dalje. Tema neravnopravnosti spolova već je stoljećima «in» tema, barem na ovim našim prostorima.

Recite mi zbog čega do prije nekoliko desetljeća žene nisu imale pravo glasa?

Zato što im je glavni atribut osjećajnost?!

Zato što se teže samokontroliraju?!

Jesu li samo zato njihove odluke manje «pametne»? Jesu li zato žene u politici malobrojnije? Jesu li se muškarci plašili njihove «varljivosti»?

U Bibliji upravo je Eva prva zagrizla jabuku. Nju Bog nije stvorio iz «zemaljskog gliba» kao Adama, već iz njegovog rebra!

U mnogim zajednicama ženu su zbog preljuba kažnjivali, kamenovali, proganjali iz zajednice. Ali muškarac je preljubom dobivao na «kvalitetu», rastao mu «rejing»... One s bogatim seksualnim iskustvom su kurve, ali muškarci su «frajeri». Žene u islamskom svijetu nose «kilometarsku» odjeću i pokrivaju lice kako bi sakrile svoju privlačnost. Zašto? Zar one trebaju samokontrolu ili je to zbog loše samokontrole muškaraca? Pri zapošljavanju žene, još i danas, dobivaju lošije radno mjesto ili za jednak posao dobivaju manju plaću. Čak i u meksičkim «sapunicama» žene su pametne – prikazane su kao negativke.

•Kovacić, 4. r. graficki dizajn

I kome se pripisuje adrenalin? Tko «škripi» kočnicama i ima problema sa sudarima na cesti? Tko je učesnik uličnih tuča u pijanom stanju? Tko je započinjao ratove i podizao logore...

Još se čudite što se pojавio feministički pokret i postao glasan?

Istina, danas se mnogo toga promijenilo upravo zahvaljujući feministkinjama. No, ipak se s njima u mnogočemu ne slažem. Ja volim biti žena, volim se ponašati kao žena. Volim da mi muškarac otvori staklenku koju ja ne mogu otvoriti, da mi podigne nešto što ja ne mogu podići, da mi otvori vrata pri ulasku, da mi daruje cvijeće... Žestoke feministkinje to bi smatrале slabošću. Možda čak i gadaju muževu papučama ako ne rade kućanske poslove.

Muško - ženski rat je rat od postanka čovječanstva. Idealna ljubav i princ na bijelom konju samo su priče? Obitelj, majčinstvo, karijera – sve teže je uskladiti. Zar ta princeza neće nikad dobit šaku u glavu, nikad se neće udebljati! Muž će ostati zgodan i vitak i nikad neće dobiti «pisivi trbuh», a još manje će se okretati za mladim mršavicama. «I u dobru i u zlu...», zaklinju se, ali tako ne žive... Koliko je...

Ljubav – brak?!

Sporazum – brak?

Prijateljstvo – brak?!

Rijetka su danas čudesa. Jedno od njih je skladan brak. E sad, pitate me kako su ti rijetki uspjeli? Ne znam... Možda o tome budem razmišljala u drugom broju ARTlista.

Biti žena...

Ines Stipić rođena je, "pod jednom zvijezdom",

13. svibnja 1986.g. u Splitu.

Po završetku Osnovne škole "Knez Trpimir" u Kaštel Gomilici, upisuje se u Školu likovnih umjetnosti u Splitu, te se opredjeljuje za fotografski dizajn.

"Pitam se jesu li zvijezde osvijetljene zato da bi jednog dana svatko mogao naći svoju?"

Ines za sobom ima natjecanje u Puli 2003.g., pred sobom ovu izložbu, a nakon nje još mnogo toga...

"Evo moje tajne. Vrlo je jednostavna: čovjek samo srećem dobro vidi. Bitno je očima nevidljivo."

Ines je svoju pronašla i sada slijedi postupno otkrivajući njezin smisao... "Vjerujem da je jedna od onih koji očima i srcem jednako dobro vide i na tome joj zahtivljujem.

Ivana Jurčić, prof.

"...hoću li u vašoj slavi ja imati udio?
koga će ovo danas u bolje sutra voditi
i tko se neće kajati da je jednom
ovde bio?..."

B.Klaric

"...žena će teška od crnine, od glavobolje,
dlanom gasi gasi sunce..."

V.Parun

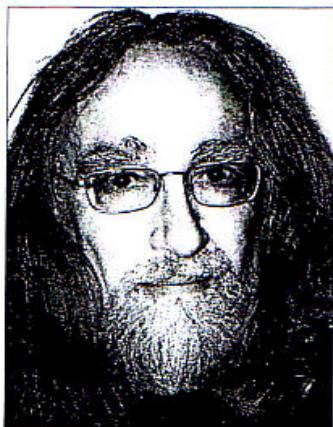
... LINIJA KRETANJA KOJA POVEZUJE GLEDANU STVAR
S ONOM KOJA GLEDA TREBA KRENUTI OD OKE PRTE.
(PALOMAR, I. CALVINO)

Nije li mom foto-aparatom, kamera dava mogućnosti PUTA i POVRATA, dokle potpuno poštojenje NEIZGUBLJENOG!
Motivi se mijenjaju, ali ponajprije je to bio portret, čovjek, njegovo tijelo, ljudsko tijelo i kamera, uglica, očinka, kist, dijalo, oscura-obscura, foto-aparat i uza sve to SVJETLO i oko.
Ovdje gleda objektiv INES STIPIĆ, vremice foto-odjela Škole likovnih umjetnosti iz Splita. Svjetlo i suprotiva mu sijeca na orbi su izložbi/nadovima stvorili potpuno jedinstvo u figuraciji, a autorica kistom osnažuje nastali oblik. Sam proces pripreme nije neizraženiji, a poseki ARANŽMAN prepoznat unutar Velasquezovih, Ingresovih, Degasovih aktora u rezultatu stvaraju novu sliku.
Poetika je pojačana izborom tekstova koje Ines vezaje uz pojedinu fotografiju, te i mi biramo odjelom svijeta iz kojeg izazivamo s gotovinom pozivanja, a nadzor putovanja vracamo s novim ZABIGLJENIM SVJETLOM.
Jasenka Splitvalo

P.S. NE ODUSTAJ Ines, TI IZ DVADESETIĆME GENERACIJE Mojih!
tvoja profa Jst

Jasenka Splitvalo, povjesničarka umjetnosti

Umjetnik je pozvan da umjetnošću odgovori

«Elektronski» intervju s Čedom Butinom, uglednim umjetnikom i predavačem na praškoj akademiji (FAMU)

Čedomir Butina

Saznali smo da niste, kao velik broj drugih umjetnika, pohađali srednju umjetničku školu nego gimnaziju. Jeste li se već tada bavili fotografijom?

U gimnaziji sam vodio foto grupu, a u to sam se vrijeme priključio Foto klubu Split preko kojega sam počeo aktivno izlagati na domaćim i međunarodnim izložbama. Kako se i kada rodila, zapravo probudila želja za fotografijom? Ili imate već neku obiteljsku umjetničku "žicu"?

Fotografijom sam se počeo baviti već u osnovnoj školi u kojoj sam bio zadužen za foto laboratoriju u sklopu tehničkog odgoja. Što se tiče umjetničke žice, mnogo je pomogla očeva naklonost prema kreativnom radu. Znamo da je Prag grad koji ima vrlo uglednu akademiju. Stoga nas ne čudi što ste odabrali baš taj grad za studij. Kako je izgledao Vaš dolazak u Prag? Prijamni...?

Jeste li se bojali neuspjeha?

Jedan od glavnih razloga zašto sam izabrao FAMU - FILM AND TV SCHOOL OF THE ACADEMY OF PERFORMING ARTS - bio je taj što je u ono vrijeme bio jedini fakultet u Europi u kojemu se studirala fotografija od prve do posljednje godine. Na svim ostalim fotografija je bila samo specijalizacija u posljednjim dvjema godinama studija.

Prijamni je ispit uvijek jako emocionalno iskustvo, a ni moj nije bio drugačiji. Možda mi je pomoglo to što cijelu proceduru nisam baš potpuno razumio budući da sam u Prag došao samo dan prije tako da mi je sve bilo toliko novo i strano da je ispit bio samo jedno od uzbudjenja koja sam proživio u tom kratkom vremenu. Proceduru bodovanja i žiriranja pri izboru kandidata u potpunosti sam shvatio tek kasnije. Da sam je znao pred ispit, vjerojatno bih se više brinuo.

Ove ču godine kao redovni predavač na FAMU prvi put biti član prijamne komisije pa ču morati detaljno proučiti pravila koja su jako složena. Od 120 prijavljenih treba izabrati 8 studenata što je jako odgovoran posao.

Nakon studija u Pragu...

Nakon Praga vratio sam se u Split gdje sam počeo profesionalno raditi reklamnu fotografiju, ali sam nakon dvije godine otisao prvo u Njemačku pa u Kaliforniju gdje sam evo već skoro dvadeset godina. U zadnjih pet godina dosta vremena provodim i u Pragu gdje sam na FAMU vodio seminare kao gostujući predavač, a sad sam redovni profesor.

Što sad zapravo radite? Bavite li se umjetničkom fotografijom? Izlažete li?

Sva moja energija posljednjih godina ide na dovršavanje doktorskog programa jer na FAMU, uz to što predajem, radim i doktorat. Zadnju sam izložbu imao prije četiri godine, a novu, na kojoj već dugo radim, nikako da privедem kraju.

Koji su Vam motivi najblži?

Na svojim fotografijama uvijek variram neku vrstu mrtve prirode kroz koju pokušavam prenijeti sva svoja iskustva eksperimentirajući s tehnologijom fotografije na nekonvencionalan način. Sama tehnologija fotografije, koja je za kreativno stvaralaštvo do sada bila jako ograničavajuća, u posljednje se vrijeme mijenja pa se mijenja i moj način rada koji je postao potpuno digitalan. Je li bilo teško? I je li još teško?

Ja sam fotografiju uvijek volio, to mi je prvo bio hobi, a kasnije i profesija. Reklamnom sam se fotografijom prestao baviti prije tri godine otkad se intenzivno bavim studiranjem fotografske teorije i promjenama koje se s njom događaju.

Jako mnogo vremena potrošio sam da bih svladao fotografski proces skoro do perfekcije, a tada se pojavila digitalna tehnologija pa je trebalo početi sve ispočetka. Bilo je mnogo eksperimentiranja i učenja i, na sreću, to se i nastavlja. Nalazimo se u vremenu najvećih promjena u fotografiji otkako se pojavila. Neki fotografi to smatraju nesrećom, a ja spadam među one koji na to gledaju kao na nešto pozitivno.

Kako izgleda jedan Vaš prosječni dan?

Ovisi jesam li u Pragu ili u Kaliforniji. Kako stalno putujem, tako mi se mijenja i program.

Kad sam u Pragu, uglavnom pripremam predavanja, predajem i konzultiram se sa studentima. Predavanja držim u svom ateljeu koji je opremljen kompjuterima, skenerima i printerima tako da predavanja pored teorije imaju i jako puno praktičnog rada. Često se događa da smo u ateljeu do kasno u noć, čak i do jutra.

Kad sam u Kaliforniji, uglavnom studiram, kod kuće radim na svom doktoratu. Pored toga učim o novim tehnologijama i programima jer živim u Silicon Valley, centru elektronike, pa se na lokalnim sveučilištima može štošta naučiti od veoma kvalificiranih ljudi u najprofesionalnijim uvjetima.

Digitalna tehnologija je na svom početku pa je potrebno intenzivno praćenje razvoja s teoretske i tehničke strane.

Što predajete? Je li se studij promijenio od vremena kada ste Vi bili student?

Na praškoj akademiji predajem kao redoviti profesor digitalnu fotografiju za 1., 2., i 3. godinu te vodim atelje

na promjene i izazove suvremenog svijeta

digitalne fotografije i novih medija za 4. i 5. godinu studija.

Na katedri fotografije lani su provedene prve veće promjene otkad sam ja tamo studirao. Na prvoj i drugoj godini uče se opći predmeti i osnove fotografije. Na trećoj je to malo slobodnije, ima više izbornih predmeta. S trećom se godinom završava *bakalarski stupanj obrazovanja*. Studenti koji uspješno završe *bakalarske ispite* i vježbe mogu se prijaviti na dvije iduće godine studija koje završavaju magistarskim ispitom, teoretskim radom i izložbom. Poslije toga je moguć *doktorski* studij. Najveća novost na katedri fotografije je u tome da se uveo sustav ateljea koje vode stali profesar. Sada postoje ateljei umjetničke fotografije, studijske fotografije, žive ili reportažne fotografije, fotografije ambijenta ili pejzaža i najnoviji atelje novih medija i eksperimentalne fotografije koji je povjeren meni. Studenti se po svom izboru prijavljuju u jedan atelje kao glavni, ali mogu pohađati i druge.

Velika i po mom mišljenju dobrodošla promjena na nivou škole je to što studenti mogu pohađati i predavanja na drugim katedramama naše škole i za to dobiti određene bodove. Fotografija u svojoj digitalnoj pojavnosti sve više postaje multimedijalna, a FAMU svojim ostalim katedramama (filma, animacije, režije, montaže, zvuka) može studentima fotografije pružiti tako potrebno multimedijalno obrazovanje.

Jednu Vašu fotografiju imamo u našoj školskoj galeriji. Teško je odrediti da je to baš fotografija jer danas imamo "sintezu" svih likovnih tehnika. Recite nam koliko je fotografija stvar dobre tehnike, a koliko tu ima onog umjetničkog?

Tehnika, za koju je fotografija od svog postanka tako usko vezana, dugo je bila glavni razlog sumnje i tema mnogobrojnih teoretskih diskusija o tome je li fotografija uopće umjetnost. Sada znamo da su takva razmišljanja bila pogrešna jer fotografija ne samo da se emancipirala kao umjetnost, nego je imala i velik utjecaj na razvoj slikarstva i sveopći položaj umjetnosti u društvu.

Danas se nalazimo u takozvanom postfotografskom vremenu u kojem digitalna tehnologija zamjenjuje analognu i ponovno se postavlja slično pitanje. Ali sada su uglavnom fotografi ti kojima digitalna slika izgleda previše tehnička.

Da se pogreška ne bi ponovila, više se ne bismo trebali pitati je li digitalna slika umjetnička ili ne, nego pokušati naći odgovor na koji će način digitalna tehnologija promijeniti fotografiju i kakav će utjecaj imati na umjetnost u širem smislu.

Ne smijemo zaboraviti da se promjene ne dogadaju samo u fotografiji nego i u cijelom društvu koje se od modernoga transformiralo u postmoderno, globalno. Mijenja se način na koji živimo, komuniciramo i stvaramo pa se nužno mijenja i način kako doživljavamo umjetnost.

Možete li dati neki savjet našim učenicima koji se u budućnosti žele baviti

fotografijom ili odlučuće studirati u Pragu?

Katedra fotografije na FAMU uvek je bila umjetnički orijentirana i to se nije promjenilo, samo se još više naglasilo. Poznavanje povijesti fotografije i suvremenih trendova u vizualnoj umjetnosti kao i opća kultura zasigurno na prijamnom donose bodove, ali umjetnički taleni ipak je na kraju to što se najviše cijeni.

Savjet studentima koji odluču krenuti na studij u Prag: Pratite suvremenu umjetničku scenu u širem smislu, a ne samo fotografsku. Kritički pogledajte svoje radove i pokušajte sebi odgovoriti na pitanje: Ima li smisla da tome posvetim još pet godina svog života?

Koliko je za pravog umjetnika važno obrazovanje, poznavanje opće kulture, informatička pismenost, strani jezici...

Danas se nalazimo u vremenu epochalnih promjena koje iz korijena mijenjaju skoro sve što je do sada bilo poznato i na što smo nekako sa sigurnošću mogli računati. Isto se tako mijenja i umjetnost u kojoj se ruše stare granice i stvaraju nove. Od umjetnika se traži da pokaže svoj

FILMOVÁ
A TELEVOZNÍ
FAKULTA
AKADEMIE
MÚZICKÝCH
UMĚNÍ
V PRAZE
www.famu.cz

*Umjetnička
fotografija
Čedomira Butine*

vlastiti odnos prema tim promjenama, a bez poznavanja opće kulture to skoro nije moguće.

Do sada se moglo nekako opredijeliti za određeni stil, pravac ili umjetničku disciplinu i igrati po već utvrđenim pravilima, ali danas se hoda po neutrtim stazama. Znam da to izgleda zastrašujuće, ali ta nova nesigurnost pored straha donosi i neograničenu kreativnu slobodu koju do sada nismo imali.

Poznavanje opće kulture zbog toga je postalo još važnije nego prije jer ako ne znamo kako je to bilo do sada, skoro se nemoguće orientirati i doprinositi razvoju novog.

Poznavanje stranih jezika i informatička pismenost neophodni su za upotrebu novih komunikacijskih sustava, studiranje na FAMU i bilo kakvu umjetničku aktivnost.

Kad ćemo Vas imati priliku upoznati?

Ne znam. Možemo se dogovoriti...

Adlerova i Jungova psihoanaliza umjetnosti

Vilma Reljić 4.r. slikarski dizajner

Umjetnost se oduvijek razvijala na način da se smatralo da podržava prirodu te da je ona sijanje ideje. Njemački književnik Goethe jednom je naglasio da je umjetnost zahvalna prirodi za sve što je stvorila i da joj umjetnik vraća jednu drugu prirodu, oplemenjenu osjećajima, promišljenu, ljudsku, dovršenu prirodu.

Njemčki filozof Hegel kazao je da iz umjetnosti treba prognati sve mračne sile jer u umjetnosti sve treba biti jasno i providno, a ako ima prividenja mističnog, onda se radi o bolesti duha, i prijelazu, npr. poezije u mutno, tašto, prazno.

Libido je nesposobno da objasni sve one čimbenike koji oblikuju ljudski karakter i određuju njegovu sudbinu. S time su se složili i veliki psihoanalitičari Adler i Jung.

Umjetnosti se vraćamo kao samome sebi i spomenuti psihoanalitičari drže da umjetničko djelo ne smijemo promatrati odvojeno od njegova tvorca. Umjetničko djelo je uvjek objektivizacija nekih sila u čovjeku, a kada te sile postanu stvarne, odvajaju se od tvorca da bi započele vlastitu egzistenciju.

Adler se posebno bavio pitanjem psihogeneze, tj. kako nastaju i kako se razvijaju simptomi izazvani psihičkim utjecajima. U svakom slučaju ti utjecaji mogu imati i negativnu vrijednost cilja, stvaranja i doživljaja lijepog (u smislu estetike). Tako je na jednoj slikarskoj akademiji testirao vid studenata i otkrio da više od 70% njih ima blage ili izrazite nedostatke. Zatim se dao u izučavanje biografija velikih majstora i otkrio da je Dürer gledao u *križ*. Otkrio je da su El Greco i Manet bili astigmatičari što je poprilično izobličavalo njihovu percepciju. Talijanski slikar Piero della Francesca potpuno je oslijepio što nas upućuje da je imao problema s vidom.

Adler je nakon ovih analiza i poučavanja zaključio da kod velikog broja nadarenih ljudi postoji nekakav nedostatak kojeg oni pokušavaju kompenzirati vježbanjem kako bi utjecali na središnji nervni sustav. Čovjek, kao vizualno biće koje ima nekakav nedostatak vezan uz vid, razvija vizualnu maštu.

Istinom se oblikuje ono što je viđeno unutar ili izvan sebe. Svi smo goli pred istinom, jer se u svakom čovjeku krije »dubina« koju Jung naziva *sjenom*. *Sjena* je, takozvano, niže biće u nama, ono nesvesno, pa se ponекrat prizivamo na nju i kažemo: »Nisam bio pri sebi«. U sjeni vriju naše nedopuštene želje, asocijalni porivi. Društvo u kojem živimo stalno na nas vrši utjecaj i što nam je manja sloboda to je naša sjena jača. I zato Jung ovđe vidi i moralni problem jer stavlja na kušnju čitavu svjesnu ličnost, a umjetnost se prema njegovim tvrdnjama uzdiže iracionalnim formama, iz kojih proizlazi sama priroda.

Damira Katajedić, 3. r. grafički dizajn (suga igla)

Objašnjenje imena i pojmove (prema Rječniku stranih riječi Bratoljuba Klatića i Hrvatskom općem leksikonu)

Alfred Adler – austrijski psihijatar i psiholog, osnovao školu individualne psihologije

Albrecht Dürer – njemački slikar i grafičar

El Greco – talijanski slikar

J. W. Goethe – njemački književnik

A. Hegel – njemački filozof

Carl Gustav Jung – švicarski filozof, psihijatar

Edouard Manet – francuski slikar, preteča impresionizma

Piero della Francesca – talijanski slikar

Asocijalno – nesocijalan, nedruževan, protudruštven, nehuman, sebičan

Astigmatik – onaj tko boluje od astigmatizma – nepravilnost očne rožnice zbog čega u oku nastaje nejasna slika

Egzistencija – postojanje, opstanak, način života, stvarnost

Estetika – filozofska disciplina o umjetnosti i o umjetničkom stvaralaštvu, osjećaj za lijepo, skladnost

Forma – izgled, lik, oblik, figura, uređenje

Iracionalan – onaj koji je neizraziv u pojmovima logike, razuma; besmislen

Kompenzirati – naknada, odšteta, nadopuna

Libido – požuda, pohota, pohlepa, seksualna čežnja, strah

Mistično – tajanstveno, zagonetno

Objektivizacija – činjenje nečeg stvarnim, predmetnim; opredmećenje, ostvarene

Percepcija – opažaj, primanje dojmova

Psihoanaliza – metoda u psihologiji, zagovarao S. Freud – ljudsko ponašanje tumači podsvjesnim i nagonski

Psihički – ono što se odnosi na duševni, duhovni život

Psihogeneza – prikaz tijeka bolesti

Simptomi – slučaj, nagovještaj, pokazatelj

Vizualno – provida, viđan, vidljiv

*Polagati nadu, ulagati u ljubav ili – očajavati?
Odabrala Anamarija Petrić, vjeroučiteljica*

Hanoch McCarty

Ne očajavam zbog današnje djece

Istinita priča...

Ponekad, prigodom leta s jednog na drugi sastanak, sjedim pokraj nekoga tko je prilično pričljiv. To je za mene obično vrlo ugodno iskustvo jer sam strastveni promatrač ljudi. Mnogo sam toga naučio promatrujući i slušajući lude s kojima se svakodnevno srećem. Čuo sam tužne i lijepе priče, strašne i radosne, kao i razne druge koje bi se, bez ikakvog problema, mogle čuti i na *Oprah Showu*.

Tužno je reći, ali postoje trenuci kada sjedim pored nekoga tko želi izbaciti svoj «otrov» na prvu osobu na koju nađe, ili joj nametnuti svoja politička gledišta. Taj je dan bio upravo takav. Ugodno sam se zavalio u sjedalo, kada je moj suputnik započeo raspravu o groznom stanju u kojem se svijet danas nalazi: «Znate, ta današnja djeca...» Sve je to temeljeno na vrlo selektivnom gledanju glavnoga dnevnika.

Kada sam konačno izšao iz toga zrakoplova i stigao u hotel u Indianapolisu, kupio sam mjesne novine i otišao večerati. Kad tamo, na središnjoj stranici, ugledam članak koji bi se zapravo trebao objaviti kao glavna vijest dnevnika.

U malome je gradiću u Indiani živio petnaestogodišnji dječak s tumorom na mozgu. Odlazio je na zračenja i kemoterapiju. Posljedica toga bio je gubitak kose.

Ne znam za vas, ali ja bih se, da sam u tim godinama, osjećao užasnuto kada bi mi se to dogodilo!

Njegovi prijatelji iz razreda smislili su rješenje: zamolili su svoje roditelje za dopuštenje da obriju glave kako Brian ne bi bio jedini čelavi dječak u srednjoj školi. Pokraj teksta objavljena je fotografija majke koja brije glavu svoga sina dok ostatak obitelji odobravajuće promatra taj čin. U pozadini stajala je skupina čelavih dječaka.

Ne, ja ne očajavam zbog današnje djece.

Iva Matić, 3. r. grafički dizajn (linorez, prema Rembrandtu)

Tko je moj bližnji?

Anamarija Petrić, prof.vjeronomaka

Svatko tko mi je blizu, on mi je bližnji. Bližnji nije tek onaj koji mi je blizak.

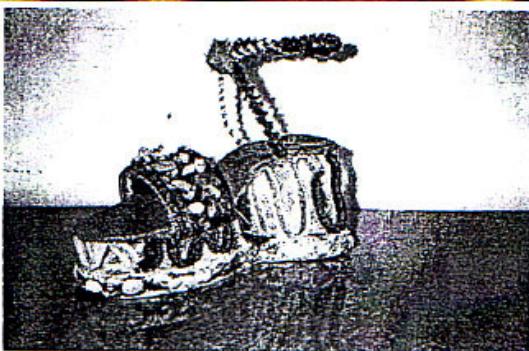
Blizina je šansa koja može urođiti prijateljstvom ili se izrođiti u nepodnošljivo postojanje jedno uz drugo. Prvo znači «biti zajedno», a drugo tek «biti skupa». Mladi su naši bližnji, oni s kojima smo često duže vremena nego s vlastitim ukućanima. Jednako smo tako i mi njima bližnji: oni znaju osjetiti, poput najfinijih barometara, naše neroze, frustracije, tugu, ljutnju, ali i naklonost, strpljenje i prijateljstvo.

Oni *trebaju* našu blagu ruku, ali i stegu, pohvalu, ali i korekciju, širinu razumijevanja i brižnost, ali i istinu o njima samima izrečenu u ljubavi.

Oni *zaslužuju* da se mi, kao odrasli, odrekнемo različitih komoditeta, *očekuju* – i to s pravom – našu kondiciju u strpljivosti i ohrabrenje za onaj entuzijazam kojeg imaju u sebi.

Tko očajava nad današnjom djecom, zapravo očajava nad izgubljenim djetetom u sebi.

Jer biti mlađ znači vjerovati u čudo da je i nemoguće moguće. Usmjeravati ovaj nasmejani bolesni svijet prema suncu...

Antonija Šunjić, 1. b

Drama u nastavciMa (s književnim zaključkom)

Maja Bekavac, 2. fotografski dizajner

scenarij

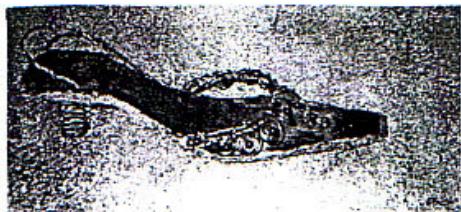
“Tata, je l’ mogu napravit’ piercing na nosu?”
Odgovor je, naravno, kratko i jasno **ne**.
“A zašto?”
Odgovor je kratko i nejasno **zato**.
“A je l’ mogu ići’ na koncert?” nastavljam ja.
Opet ono **ne**.
“A je l’ mogu prespavat’ kod Martine?”
E sad se zamislio – tako sam bar mislila jer se
nekoliko sekundi nije ništa čulo. Ali najednom opet
ono ružno **ne**.
Dajte, ljudi, ovo nije normalno! Evo, da provjerim:
“Tata, mogu li oprat’ suđe?”
“Ne.” Sad stvarno ...
“A tata...”
“Di se gasiš!” ljutito me prekine moj dragi tata.
“Ali, tata, moran ti nešto reć”, nisam odustajala.
“Ne zanima me.”
Zaključak: Bolje bi bilo da odem u sobu udarati
glavom o zid. Slijedi uobičajeni proces lupanja
vratima. Ali nakon par minuta evo mene opet.
“Tata?”
“Molim?”
Ovo dobro zvuči...
“Je l’ mogu vanka”
“Ne!”
A ja se ponadala!

I sad moja borba s vjetrenjačama – ma koja borba, ni
do riječi ne mogu doći! Ubrzo će mi zabraniti i da
dišem. Dode mi da ozbiljno razmislim o *biti ili ne biti*.
Ipak odustajem, draže mi je *biti*.

Anketa: Umjetnost je...

provela prof. Marica Butina

... kad umjetnik pogleda duboko u sebe i izrazi svoje
misli i osjećaje, a onda se u tome može pronaći i
običan čovjek. *Anamarija Šarac, 1.a*
... novi svijet. *Anamarija Asanović, 1.a*
... sve što godi ljudskom oku, uhu... i što ima
nekakvog smisla. *Luka Matulić, 1.a*
... jedan od načina doživljavanja života. *Mario Topić,
1.a*
... nešto što mi pomaže da shvatim samu sebe i druge.
Ona je umirujuće sredstvo za dušu. *Dijana Kolak,
1.a*
... pokušaj da se stvarnost pretvori u maštu. *Andrea
Glumac, 1.a*
... sposobnost i mogućnost iskazivanja svojih
najdubljih osjećaja – umjesto da ih
skrivamo u sebi. *Katarina Cvitković, 1.a*
... nešto što me nadahnjuje. *Ina Buha, 1.a*
... boja života. *Tea Čagalj, 1. b*
... pojava koja razveseljava, zadivljuje i opušta ljude.
Dajana Džafo, 1. b
... moć stvaranja nečeg lijepog iz dna duše. *Petra
Bakotić, 1. b*
... prenošenje onoga što krijemo u sebi u vanjski
svijet. *Ljubica Filipović, 1. b*
... moj životni san. *Josip Zagorac, 1. b*
... duhovno ispunjenje. *Tina Bralić, 1. b*
... sloboda iskazivanja svojih sposobnosti i talenata.
Ivana Bratić, 1. b
... kad svojim idejama stvaramo nešto novo. *Luka
Radišić, 1. b*
... moj bijeg od svega negativnog što me okružuje.
Moj put u traženju sebe. *Mia Bui, 1. b*
... koloristički svijet koji govori drugačijim jezikom –
jezikom umjetnosti. *Maja Šimić, 1. b*
... kad drugima otkrivamo sasvim novi svijet, drugačiji
nego što ga oni vide. *Anja Jakovčević, 1. b*.
... ono čime najlakše opisujem sebe i sve oko sebe.
Ivana Kaliterna, 1. b

Antonija Šunjić, 1. b

Scenarij Prvi poljubac

Maja Ostojić, 1. a

Sustipan. Zalazak sunca. Klupa (zelena, istrošena, neodržavana) poloukržena kamenim zidom kroz čije pukotine prodire grmlje.

Klupi prilaze Goran (15) i Tihana (14). Oboje u trapericama, on u džemperu, ona u košulji.

Oboje drže ruke u džepovima, ničim ne pokazuju da su par. Goran hoda pogнуте glave, a Tihana se nehajno osvrće kao da gleda prati li ih tko.

Sjedaju na klupu. Kamera ih dočekuje s leđa i polako im prijede sprjeda. Kad sjednu, snima ih od struka navise dopuštajući da se poviše njihovih glava vide grane drveća koje simbolično podsjećaju na imel.

Tihana gleda uokolo, ponaša se nezainteresirano. Goran konačno počinje razgovor.

Goran: Ne znan... Mislija san da odemo u kino, ali činilo mi se bez veze da gledamo neku ... (tih) dramu.

Tihana: Nije mi se baš ni dalo ići.

Nastane tišina.

Tihana: Šta je reč da si se usudija me pitat za izačvanku?

Goran je zburjeno pogleda, iznenaden je što ga pita nešto takvo, zvuči mu nepristojno, bezobrazno.

Goran (zamuckuje): Pa... konta san da niman šta izgubi. Najgorje šta se moglo desit je da si me odj ... (zastane) Mislin, da me odbiješ. Jedino bi propa u zemju, mimoilazija bi mista di izlaziš iduće dvi godine, ali sve u svemu, nisan ima šta za izgubiti.

Tihana: Nisi baš svoj, a?

Goran (zburjeno): Ka... kako misliš: nisan baš svoj? **Tihana (okrene se prema njemu naslonivši se rukom na klupu):** Pa mislin, izgledaš skroz u redu,

mislin fizički, ali toliko si nespretan sa curon da je to za te virovat.

Goran (opet mucavo): Znan, to je radi nervoze ... ti si mi prva cura ...

Tihana (povisi glas): Ko kaže da san ti cura? Jesi li me do sad pojubija? NISI. Jesi li me uvatija za ruku? NISI. Jesi li napravila išta šta bi moglo dokazat da smo par?

Goran (povlačeći se prema kraju klupe): Ma čekaj malo ... nisan ništa loše mislja ...

Tihana: Evo, sad si zamalo napravila ogromnu grešku. Zamislis ovo: Sutra te ekipa iz razreda pita kako je prošlo s menom vanka, a ti kažeš da smo ti i ja sad momak i cura. I onda dode

meni nikl klijan iz tvoga razreda i kažeš mi da je on čuju da smo ti i ja sad par. E! Onda

ja ostanem ka posrana jer niman pojma o čemu on priča jer znan da me sinoć nisi ni

dotaka atroke pojubija. I kako ti misliš da mi budemo par, a bez da me pojubis?

Goran (skuplja malo hrabrosti pa joj se približava, primice): Pa, dobro ... Evo, pojubit ću te ...

Nespremo je pokušava poljubiti, ali Tihana mu prilijepi pljusku.

Goran (odskoči, prekrije dlanom udareni obraz): Čekaj .. Zašto??? Pa sad si mi rekla da te pojubim!

Tihana: Jesi siguran da san ti to rekla?

Goran: Znan da jesu, rekla si da ne možemo biti par bez da te ne pojubim.

Tihana: Istina.

Goran: I onda san te ja iša smoknit.

Tihana: Istina.

Goran: I onda si mi ti zdimala pešurinu.

Tihana: I to s gušton.

Goran: Pa zašto?

Tihana: Nisan ti izričito rekla da me pojubiš, samo san rekla da ne možemo biti par bez da me ne pojubiš.

Goran: A ja strašno želin da budemo par pa san te iša pojubit ...

Tihana: A to si napravila strašno romantično! Nisi mi jasan, matere mi! Prvo ti ženska triba reč da je pojubiš, a onda kad to ideš napravit, napraviš to skroz grezo i neromantično.

Goran: Kad nisan ima di naučiti.

Tihana: Pa to dolazi samo od sebe, to se zna ka šta dišeš zrak, ka šta jedeš hranu i piješ vodu.

To nan je urođeno, to je nagonski, mi smo ka životinje ...

Goran: E sad previše filozofiraš!

Tihana: Moga bi ti i umukniti da ne bi dobija i po drugoj strani.

Goran: Ti si preagresivna, znaš!

Tihana: Kako neću biti s tobom takvin. Očekivala san da će mi ovo bit lipa noć pod zvijezdama, ja u tvon zagrljaju, moja noge na tvojoj nozi, ti me maziš po kosi i tako nešto. Kad ono, pogledaj šta san dobila.

Goran: Ej, ej, sad stvarno nisi fer. Ocrnila si me samo tako. Ispada da san totalni idiot šta se ne znan pojubiti. Pa ne znan, i šta ću ja sad.

Tihana (vidi da je pretjerala): Ne gadin te ja zbog toga šta se ti ne znaš jubit, nego šta se i ne trudiš to napraviti.

Goran (opravljajući se): Kako se ne trudin!? Pa maloprije san te pokušava pojubiti, a ti si mi zdimala pešurinu.

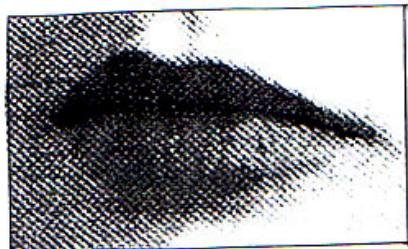
Tihana: Opa, šta smo osjetljivi.

Goran (živjano): Ma daj, ogranjala si me tin prstenon. Kad dodeni doma i pitau me da san biia.

Šta ću im odgovoriti? "A zname, iša san pojubiti Tihana pa mi je opićila jednu pešurinu i usput me ogranjala prstenon, ali inače je sve bilo super. Samo me još ocrnila da san totalni kreten ..."

Tihana (sada se ona opravdava): Pa dobro ... Nisan baš sve tako loše mislila.

Goran: Znan, znan, samo si tila da te romantično pojubim. A kako ću bit romantičan kad cilj vrime ništa prigovaraš, cilj ti vrime ništa smeta, sve bi tila ovako, onako ... Nije ovo

savršen svit iz bajke ili filma, ovo je običan svit, i ja sam totalno običan i ne mogu ti ništa više pružiti od običnog iskrenog pojupca, možda malkice neromantičnog, ali mislim da s vremenom i to mogu popraviti.

Nastane tišina. Tihana se okrene od njega, spusti glavu. Goran ustane s klupe, napravi krug oko nje i sjeda natrag.

Tihana plače, a Goran se sažali pa je nježno pomiluje po glavi i izgovori joj ime.

Goran: Tihana, pa čekaj sad .. nisan se tija izderat na tebe ...

Tihana: Zaslужila sam jer ti nisan tribala dat peščurinu ...

Goran: E to stvarno nisi tribala ...

Tihana (okrene se prema njemu, uplakana, živčana): Znači tako? Ti se možeš izderat na mene, a ja tebi ne smin dat peščurinu!

Goran: Jel se ti drogiraš? Šta je tebi? (promrmlja sebi u bradu) Ova nije normalna.

Tihana: Možda bi bilo najboje da odemo doma jer se ovin nismo baš proslavili.

Tihana ustane, briše suze. Goran se sad osjeća krivim.

Goran (ustaje): Slušaj, možda dan večer nije prošla najboje i, priznajan, zaslужila sam peščurinu, ali i ti si zaslужila da se izderen na tebe.

Tihana (šmreca): Je.

Goran: Slušaj, svidila si mi se od onoga trenutka kad si prvi put ušla u školski zahod dok sam unutra pušila largo bez filtera.

Flashback Goranovog sjećanja koji pokazuje Tihani kako ulazi kroz vrata školskog WC-a dok Goran i njegovi prijatelji puše cigarete, a u pozadini svira Bob Marley No Woman, No Cry.

Goran (uzbudeno nastavlja): I kad sam te vidjija kako ulaziš, kako se probijaš kroz gusti dim duvana, tija sam te u tom trenu uvatit za ruku i povest sa sobom. Gleda sam kako ti kosa pada na čelo, kako ti miluje lice, pa kako još lude zabacujes glavu unazad da bi makla kosu. E, to me totalno oborilo. Sičan se i u čemu si bila ti dan. Bila si u crvenim martama, onon crvenon džemperu za koji si rekla da si ga ukrela materi i crni gačan o kojima su tvoje guze ludilo dolazile do izražaja.

Tihana se nasmije, a i Goranu polako izlazi osmjeh na lice. Goran je uhvati za ruku dok stoe jedno nasuprot drugome.

Goran: Sve šta sad želin je da te pojubim i ništa više. I to će sad i napravit i niko mi to neće moći zabraniti.

Goran poljubi Tihani koja se uzdigne na prste jer je niža od njega.

Tihana (s osmjehom na licu): Eee, to je bilo romantično. Oborija si me s nogu.

Tihana se uhvati za džemper, privuče ga k sebi pa ga poljubi, ovaj put onako zapravo.

Goran (također s osmjehom): He-he, prava gula...

Goran je zagrlj, produ pored kamere koja se okreće za njima i pokazuje ih s leda kako se polako udaljavaju. Čuje se njihov razgovor.

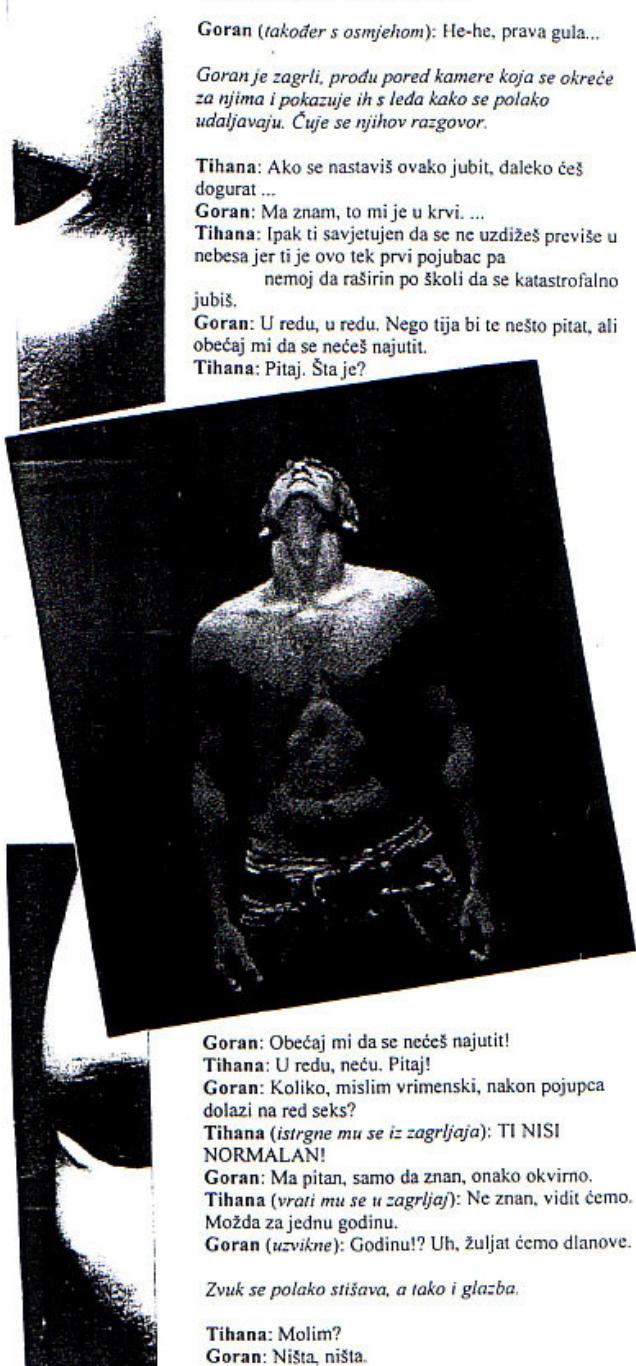
Tihana: Ako se nastaviš ovako jubit, daleko ćeš dogurat ...

Goran: Ma znam, to mi je u krvi. ...

Tihana: Ipak ti savjetujem da se ne uzdižeš previše u nebesa jer ti je ovo tek prvi pojubac pa nemoj da raširin po školi da se katastrofalno jubiš.

Goran: U redu, u redu. Nego tija bi te nešto pitat, ali obećaj mi da se nećeš najutit.

Tihana: Pitaj. Šta je?

Goran: Obećaj mi da se nećeš najutit!

Tihana: U redu, neću. Pitaj!

Goran: Koliko, mislim vrimenski, nakon pojupca dolazi na red seks?

Tihana (istrgne mu se iz zagrljaja): TI NISI NORMALAN!

Goran: Ma pitan, samo da znam, onako okvirno.

Tihana (vrati mu se u zagrljaj): Ne znam, vidić ćemo. Možda za jednu godinu.

Goran (uzvikne): Godinu!? Uh, žuljat ćemo dlanove.

Zvuk se polako stišava, a tako i glazba.

Tihana: Molim?

Goran: Ništa, ništa.

Nešto kao putopis...
nešto kao drama...

Zvjezdano

Anamarija Petrić, prof.

ili «Sedamsto metara bliže zvijezdama»

Predgovor...

Nije bilo potrebno dva puta reći. Ni pitati... Oni se uvijek odazivaju. Drugaš Škole likovnih umjetnosti. A među njima opet, neki su u tome «svjetski prvac». Prednost, naravno, imaju oni naj... «brži», «čudniji», «življiji», «problematičniji», «srčaniji», «glasniji», «osjećajniji», «pametniji», «ugroženiji»...

A meni su baš ti «naj»... naj..., točnije, «najslabija» sam na njih. Eto, nek' se zna.

Uvod...

«Kto bi sutra, točnije u subotu, 25. listopada, htio, mogao i želio ići u Zvjezdano selo na Mosor?» - upitah, kada nego preko sata vjeronauka.

«A di je to..., kad se kreće..., koliko košta..., dokle ćemo stat... koja škola još ide i 'oče li biti muških..., šta ćemo gore raditi...i jest..., 'oćemo li prespavat...? - kao jeku dobih pitanja u lice. Ta vrsta odjeka zove se još i 'povratna informacija».

«Profa, ja ču...» (ponude se odmah, a tko bi drugi nego Ana Roje-uvijek spremna i Martina Čale-takoder višestruko uvijek spremna, za pomoći) «...napravit popis i skupit lov! Pedeset kuna, je l' tako?»

I tako su se dogadaji počeli odvijati. Ah da, ponudu je objeručke, točnije sa cijelom desnicom i slomljenom ljevicom prihvatio Leopold, zvani Leo, Viktor, zvani Vito, Branimir, zvani Brane, Jerko, od mene zvan Jere, već spomenute Ana, Mare, Maja i prvašica Nada.

Fotka za
sjećanje:
Jerko,
Vito,
Maja,
Brane
i Leo

Zaplet (Zapletaj)

Autobus smo, toga prohладnog jutra, čekali ispred *Gospe od Zdravlja*.

Neki su uranili i posjeli za stolove u *Kući sladoleda*. Drugi su, opet, sagorijevali svoju možda već drugu cigaretu toga jutra. Bože moj mili, ja zbilja nemam to iskustvo, ali što će nego vjerovati iskusnima - kako cigareta osim što smiruje i upošljava ruke, valjda i grie. Ovisnička posla.

S nekim se rukujem, s drugima opet ljubim - prema inspiraciji i intuiciji, dok me Ana grli, uzvikujući: «Mogu li pušit na Mosoru? Samo jednu!» i par sekundi poslijе: «Profa, profa, postat ću teta!» «Ma je li Ana? Čestitam!» - uzvraćam ja. Ona će biti zbilja posebna teta, a i nećaci i nečakinje bit će sasvim posebni. U to mogu biti sigurna.

Autobus dijelimo s učenicama *Obrtničke škole* iz Splita i njihove tri profesorce među kojima je i moja sestra Elda. O zabunama tko je tko i tko je čija profesorica ne bih ovom zgodom.

Autobus stiže u dogovoreno vrijeme zajedno s vozačem i vodičem, točnije animatorom projekta «Škola u prirodi», gosp. Tomislavom Nikolićem, nastavnikom biologije koji je trajno zaposleni djelatnik Zajednice tehničke kulture županije splitsko-dalmatinske i na raspolaganju je svaki dan za vodenje učeničkih i profesorskih skupina.

Krenuli smo i vrlo brzo se izvukli iz centra te zaprašili prema... «mjestu gdje se rijeka Žrnovnica ulijeva u more. Ta

selo Mosor

voda se zove...kako?...Pa, bočata voda!» - ustrajan je u informiranju gosp. Tomislav.

Skrećemo lijevo i prolazimo mimo kamenoloma, nastavljući kroz Žrnovnicu prema istoimenom izvoru. Zaustavljamo se i pješice odlazimo makadamom do izvora Žrnovnice. Voda je prozirna, bistra i ukusna – kušala sam je – uvijek na izvoru pitke vode to učinim. Pri povratku u autobus zaustavismo se u prelijepoj konobi *Izvor*, gdje nas

je uslužna domaćica počastila kavom, mnogima prvom toga jutra. Uživali smo u zelenoj i rano jesenskoj crvenoj boji, svježini vode i inzistiranju Ane da i na povratku «moramo ovdje opet svratiti – molim vas profa!».

Put je vijugao i vodio nas do Donjeg Sitnog, a potom strmo prema Zvjezdarnici. Stadosmo oko tristo metara prije kraja puta do planinskog izvora žive vode, gdje smo olakšali ruksake za sendviče i sok. Dio naše Umjetničke škole otiašao je autobusom do Zvjezdarnice, a «planinarski» raspoloženi ostatak i ja tih smo tristo metara propješačili, doduše asfaltom, ali pri tom uživajući u panorami rivijere i u pogledu na Split. Zadnjih pedesetak metara puta cesta je oslikana planetima Sunčevog sustava, njih devet kako slijedi: Merkur, Venera, Zemlja (Treći kamenčić od Sunca), Mars, Jupiter, Saturn, Uran, Neptun i Pluton.

Kulminacija (Vrhunac na vrhu)

«Molim vas, dišite s oba plućna krila!» - govorim sebi i njima. Zrak je takav da se može jesti: ima okus, miris i gotovo nasrće u pluća. Na vrhu smo, ili bolje - na cilju našeg puta. Šetamo okolicom. Razgledavamo Zvjezdarnicu (obra građevina s kupolom) ponajprije izvana, a potom iznutra. Doznali smo da se ovdje može, uz prethodnu najavi i rezervaciju, i prespavati: 15 kreveta, a ležećih mjeseta barem dvostruko. Odlučili smo ubrzo i to isprobati.

Smještamo se u velikoj dvorani u prizemlju. Mladi astrofizičar duge kose, Tomislav, jednoj je skupini održao sažeto predavanje o astronomiji, zanimljivostima iz svemira, nastanku planeta, Mliječnoj stazi ili Kumovoj slami, prateći sve na ekranu kompjutera, dok je za to vrijeme druga skupina na terasi Zvjezdarnice panoramskim teleskopom promatraла Brač, Šoltu, Hvar i Vis te Split i Kaštelski zaljev sa Čiovom.

Nakon što su neki po prvi put «teleskopirali», nakon stanke za ručak, grupe zamijenile mesta i priča se ponovila, doduše na nov način jer je u njoj bila Ana, Mare, a pristigao je i Leo koji je uz još neke «zimogrozne» dobar dio vremena proveo u autobusu, grijući se nekim neobičnim «zelenim koktelom» lijepog mirisa i oštrog okusa.

Južni zid Zvjezdarnice poslužio nam je kao mjesto za planinsko sunčanje i opuštanje.

Domaćini su profesore počastili ručkom, a meni je bilo žao i gotovo neugodno što taj topli obrok nismo mogli podijeliti s našim učenicima. Ipak, treba reći da su bili počašćeni topлом kavom. Nakon što smo sve pojeli i popili, te počistili iza sebe, Sunce se već prilično približilo zapadu.

Opet u kadru: Jerko, Antonija, Ivana, Martina, Maja, Brane i Nada s profesoricom Anamarijom

Rasplet

Uz pozdrav i zahvalu domaćinima, krenusmo prema autobusu koji je čitavo vrijeme bio parkiran sa sjeverne strane zgrade. Nakon što smo se smjestili i utvrđili da je broj nas jednak onom na početku puta, uslijedio je povratak istim putem, samo ovaj put nizbrdo. U autobusu pjesma: klapska, ona malo «jača», zatim balade i «ljubavne», čak i vjerske... Jedina zamjerka nekih: nesinhronizirano i uglavnom sve u isto vrijeme. Ipak, važno je pjevati. Na povratku ponovo stadosmo u konobu *Izvor* – predah za kavu i crno domaće vino, čime smo «začinili» dan.

Hitamo prema Splitu, nizbrdo, a zatim ravno, s planinskim zrakom u plućima i obećanjem sebi da ćemo opet pohoditi Zvjezdarnicu, ali i prespavati i tada zaista moći vidjeti svjetla planeta i zvijezda približenih teleskopom. Do jutrošnje polazne točke broj nam se osuo, jer su mnogi usput izlazili iz autobusa uz dubokoumni i topli pozdrav Ane upućen svakome, a koji je glasio: «Ta-ta darling».

Epilog

...Uvjerili smo se (a moja malenkost po tko zna koji put) da su planine jedinstvena mjesta koja omogućuju «pogled odozgo» (to nije pogled nekog tko je umišljen) i koja nas zasigurno zbljavaju.

Uz Međunarodni dan školskih knjižnica

Maturantice dizajna odjeće pred školom...
još malo pa će ovakva druženja biti tek sjećanja

Novi stručni naslovi u školskoj knjižnici (izbor prof. Vanje Škrobica)

1. *Fotografija u Hrvatskoj od 1848-1951*, Vladimir Maleković
2. *Film u nastavi medijske kulture*, Krešimir Mikić
3. *Contemporary furniture*, Conran Sebastian i Mark Bond
4. *Magritte*, Richard Calvacrossi
5. *Ernst*, Ian Turpin
6. *Picasso*, Roland Penrose
7. *Renoir*, William Graunte
8. *Dali*, Christopher Masters
9. *Michelangelo*, Trewn Copplestone
10. *Rembrandt*, Michael Kitson
11. *Cezanne*, Catherine Dean
12. *Caravaggio*, Timothy Wilson Smith
13. *Cubism*, Philip Cooper
14. *Rim: Vatikanski muzeji*
15. *Lenjigrad: Ermitaż*
16. *Firenca: Uffizi*

O utjecaju vlage na svjetsku književnost

Carmen Pensa, 2. r. kiparskog dizajna

Osjećate li utjecaj tehnologije na svojoj koži?

Jeste li vi jedan od onih koji svoje užitke pronalaze u bescijljnom buljenju u televizor ili provođenju slobodnog vremena pred kompjutorskim ekranom? Možda igrajući *Play Station*? Ili možda u zadimljenim preglasnim kafićima vodeći isprazne razgovore o novoj roza košulji sa šljokicama ili trenutačno popularnim špicokama?

Vjerujem da jeste!

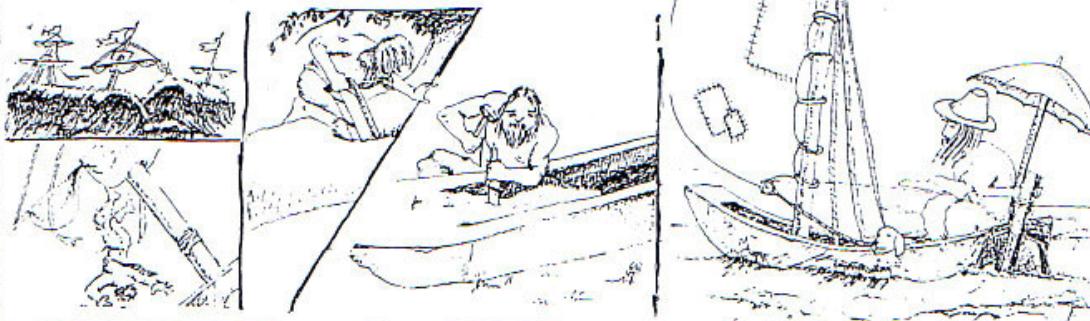
A gdje je nestao interes za knjige?! Sve skromniji rječnik naše mlađeži upućuje na kroničnu nenačitanost. Vjerovali ili ne, današnji se tinejdžeri natječu tko je pročitao manje knjiga i tko će ispasti gluplji. Biti glup trenutačno je *in*. Da ne spominjemo ekstenzivnost tinejdžerskog vokabulara: «Ovaaaj, eee, ono, ka i kako se zove» su najkorištenije riječi današnjice, a jedna od tih riječi izbrojena je u samo jednoj rečenici rekordnih jedanaest puta!

Kamo vodi ovaj svijet?! Gdje je nestao čitateljski duh? Što se može očekivati od budućeg naraštaja kad ni ovaj više nema što kazati? Kažu da roditelji utječu na obrazovanje i načitanost djece. Zar je toliko nepismenih roditelja? Ne čudimo se kad ni u Saboru ne znaju govoriti! Ali, ipak ne. Čimbenik koji najviše utječe na tinejdžere jest okolina. Ono što većina odluči, ostali prate. A zbog slabe potražnje i knjižnice se zanemaruju; plodovi poplavljaju, krovovi prokišnjavaju...

Ne želim ni pomisliti kakav će biti «utjecaj vlage na svjetsku književnost»...

BARKA

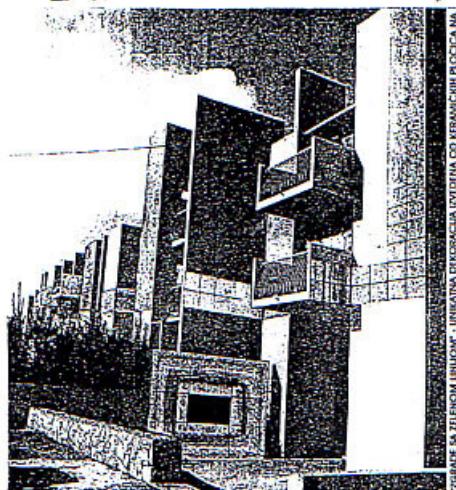
NACRTAO:
GORAN
MAKKOVIC

ASOCIJACIJE ZA PROF. JADRANKA RUNJIĆA

Milena Meštrović i Zrinka Barbarić, 4. r.
slikarski dizajner

Smijeh - ... a zatim suze (uglavnom radosnice).
Globalizacija - ... Internet, razumijevanje, otvaranje, prijateljstvo, uglavnom pozitivne vrijednosti
Život - smrt - ... rijeka, sat, brojnosti što se dotiču
Novac - ... prljav i bez vrijednosti
Umjetnost - ... duh, fluid izvan vremena i prostora
Kavez - ... geometrija, uglavnom poznato s vanjske strane
Kolege - ... tim koji je teško uskladiti

Jelena Zagora, 4. r. industrijski dizajn: keramičke pločice
Mentorka: Dubravka Bodulić, prof.

Vedran Sardelić, 3. r. dizajn odjeće

Obitelj - ... jezgra, nešto zbog čega život dobiva smisao
Image - ... kod poznatih forsirana osobnost, kod običnih ljudi ga i ne primjećujem.
Horoskop - ... gubljenje vremena
Usponi i padovi - ... što ih je više, to smo jači
Prošlost - ... sve ono što znam je prošlost
Sadašnjost - ... jedina prava stvarnost
Budućnost - ... sve ono što ne znam je budućnost
Glupost - ... zamka u koju svi upadamo
Karikatura - ... bez gluposti ne bi imala smisla
Ugled - ... dugo se stvara, lako se gubi
ŠLU - ... drugačija, slobodnija
Učenici - ... dobri i malo lošiji
Talent - ... pojava za brušenje
Inspiracija - ... bljesak ideje, teško shvatljivo
Moderna umjetnost - ... još uvijek u potrazi za smisлом

SKUŽAITE NA GLUPOSTIMA, ALI ŽIVOT JE
O KRUZJANU!

VANCA

«A»

Ime i prezime:

Razred: 3 1/2 PITURI

1. «A sad je red na nama dvoma!» - završna je rečenica romana OTAC GOVOT autora BALZAC (RAZIN/ENJA INFORMA CJA)
2. Poveži likove i autore pa napiši naslov djela: DELPHINE Dostoevski LUDOVIC I KAĆNA (ENDEN DORE...) (DO CZNA)
3. Poveži likove i autore pa napiši naslov djela: Stiva Balzac OTAC GOVOT (NEKOG KO JE VOLIJA KOMPULCIRAT)
4. Motiv «lihve» nalazimo u romanu A STAJED autora ZIVOT MENI
5. a) Teorija «nađčvijeka» očita je u romanu SUPERMAN
b) Koji je filozo. začetnik teorije? NADUVIMO GA FILO ZOFOM
6. O pložaju žene u društvu i braku govori roman MADAM BOVARY, u (HEHE) kojem se glavni ženski lik zove MADAM BOVARY (HEHE)
7. Roman u kojem se javlja odnos selo-grad u evropskoj književnosti je SEVO U GRADU autora POD VLAJ, a glavni protagonist se zove JURAJ BONJCI. (DO CZNA, C „DADA“)
8. Ištu odnos kao problem se javlja u hrvatskoj književnosti. Riječ je o djelu PRIMRO LOKRO, autora SETOE.
9. Po Šenoihu mišljenju književnost treba biti: ZANIMLJIVA, JASNOLJUVITA, NAIJAVNIH, VIVA - PLENITKOGA, NIJE POSLUŠA
10. Nabroji barem 3 Šenoina povjesna romana: ROMAN 1, ROMAN 2, ROMAN 3
11. Povjestice su KRATKE PRIČICE PODJESNE TEMATIKE (TAKO NEŠTO)
Pisao ih je SENDA. Navedi jednu! KO CE SE SITIT TOGA (DO CZNA)
12. «I radi za svjet al ne slušaj pljeska;
I ljubi svjet al ne nadaj se placi,...»
Naslov pjesme: „SVIP/E OKRUMA MISTO“
Autor: DETKO (KO SE ITI Nije bila POPULARAN u školi)

2.dio

1. U navedenoj rečenici podcrtaj predikate i odredi im kategorije, te navedi kojom su vrstom riječi i čime predikati tvoren i kako se zove takav predikat!

— DOG SAN

Ija sam cvijet i tvoja sam.

UČICA U
OSNOVNOJ
(DA ME SAD
VIDI NASTA-

Lice i broj: 1. LICE JD.

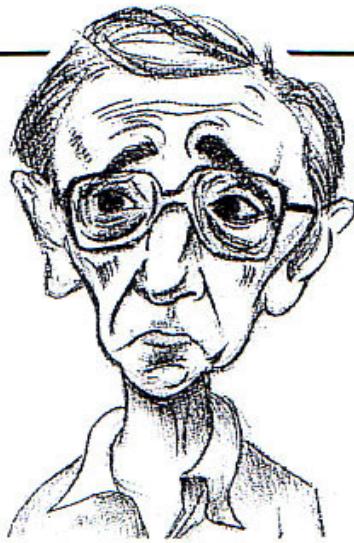
Vid: SURBENI

Vrijeme: PREZENT

Način: — . KAKO SAN DIO TABORAVILA...

Predikat tvoren na ovaj način zove se IMENSKI PREDIKAT UNICA!)

Damira Kalajžić, 3. r. grafički dizajner

Globalna grozница

...ili samo igra?

Mateja Božinović, 3.r. industrijski dizajn

Mjesta radnje bila su ulice, sela i gradovi. Vrijeme radnje leži još u cipelama starovječnog stanovništva. Predmet radnje je praseći mjeđur, a cilj je, predmet radnje «smjestiti» protivniku.

Jedini uvjet je vedro vrijeme jer su se zbog propusne kože cipele na kisi raspadale.

Ne razumijete o čemu govorim?

U redu, drugi pokušaj!

Prvi za njega kaže da ima veze sa slavom...da treba igrati sa stilom...ponekad i kićeno (Danny Blanchflower); drugi drži da možete igrati kako god želite, te da je jedino važno stvoriti snažnu i povezanu momčad (Cesare Maldini); treći misli da je u njemu razlika između raja i pakla tek jedna minuta (Guardiola), a četvrti je mudro zaključio da napadači donose pobjedu u utakmici, ali da braniči osvajaju prvenstvo.

No svi mi htjeli to ili ne, podliježemo činjenici da je to najvažnija sporedna stvar na svijetu.

Da, da, da...Sad već razumijete – riječ je o nogometu.

Dakle, ulice, sela i gradovi, stari vijek, praseći mjeđur i gotovo nikakva pravila. Upravo takva igra donosila je bezbroj pogodaka. Gotovo svaka akcija završavala bi «golom». Najčešće su braniči smještali loptu u protivnikovu mrežu jer su imali pravo nositi loptu u ruci duljinom cijelog terena, a zalede im je bio nepoznat pojam.

Kada su ti bezbrojni «golovi» već prešli granicu zanimljivosti, zaključeno je da su promjene itekako potrebne.

Uvode se nova pravila, no ona, koliko-toliko slična današnjima, uvode se tek krajem 19.st.

Moje osno zanimanje usmjeren je na gledanje jedne od tih, početnih, utakmica jer obzirom na incidente koji se danas dogadaju na terenima, kada bi ukinuli pravila, bilo bi i onih koji bi na teren izlazili naoružani.

Je li moguće da su se vremena, tj. ljudi toliko pokvare... mislim promijenili?

Bilo kako bilo, pročitati ćemo kroz vrijeme i zaustaviti se u sadašnjosti. Ima li uopće smisla pisati o razmjerima koje je nogomet danas dosegao? Ima li smisla pisati o granicama ove globalne groznice?

Naprosto, ona je postala poglavje života. Bilo da se radi o Svjetskom prvenstvu, Ligi prvaka ili kojem drugom prestižnom natjecanju, publicitet kojim su takvi događaji popraćeni je abnormalan. Novac koji se okreće, kupoprodaja igrača, te primanja istih, govore mu u korist. Bezbroj strasti i snažnih osjećaja koji ispunjavaju one najpredanije, maskote koje ih zabavljaju, klupske trgovine koje im pružaju čitavu paletu suvenira, odjeće, dresova, pa sve do ludnica po gradovima uoči velikih utakmica, postali su dio svakodnevice.

Posvetiti će još par redova onima bez kojih nogomet to ne bi bio – navijačima.

Dakle, ako ćemo promatrati nogomet kao personifikaciju čovjeka, tada su navijači zrak, koji je na žalost ponekad onečišćen i uništava čovjeka. Razumijete o čemu govorim, zar ne?

U nogometnoj je povijesti bilo, a ima nažalost toga previše i danas, nasilja, nesreća, tragedija i sličnih ispada. Silna strast nekih navijača nerijetko prijede granicu športskog ponašanja, pretvara se u mržnju, vrijedanje i nasilje prema protivniku. Nakon brojnih tragedija u kojima su i nevini, istinski navijači poginuli smrskani uz ograde, ili neuspjevši pobjeći od vatre, kapaciteti stadiona su smanjeni, te je uvedeno pravilo da sva mjesta budu sjedeća i mnogo je više pažnje posvećeno sigurnosti. No kod nas, konkretno, zakoni o navijačima ne postoje, a pri samom spomenu na njih pokreće se prosvjedi i prijetnje.

«Fair play» kod nas kao da nije u modi. Doduše, u nogometu, a i u svemu ostalom, mi pratimo samo one trendove koji nam odgovaraju. Skrenuti će malo s teme i reći što mislim. Kada bi neki, apstraktni umjetnik odlučio predstaviti našu zemlju kroz nogomet nacrtao bi, recimo, na papiru jedanaest ljubičastih točkica. Jedanaest? Broj igrača na terenu. Točkica?

Mi smo ipak mala zemlja. Ljubičastih? A kojom bi drugom bojom mogao dočarati naš temperament?!

Bilo kako bilo, privesti će ovu zanimljivu utakmicu (nadam se) kraju, tek uz nekoliko redaka produžetaka.

Pele je rekao da je za njega nogomet poput religije, da štuje loptu, te da se prema njoj ponaša kao prema Bogu. Zanima li vas moje mišljenje?

Ja bih se složila s njim i još više jer ipak... Gledajte, kršćani imaju jednog boga, hinduisti drugog, budisti trećeg, ateisti ne vjeruju u njega, stari Grci i Rimljani imali su ih mnogo, a lopta...?! Lopta je jedna i jedina, svima ista. Nije djeljiva po jeziku, ni po religiji. Jednostavno, ona je ...okrugla!!!

Kožnjak kao protest

Kožnjak kao odjevni predmet pojavio se davno i gotovo bismo mogli reći da je to jedan od najstarijih odjevnih predmeta. Naravno, tada nije imao današnji izgled.

U novije doba počeli su ga nositi piloti i motoristi radi zaštite od jakog vjetra. **Kožnjak** je bio načinjen od čvrste svinjeće ili konjske kože i podstavljen ovcijim runom, imao je duge rukave i sezao je do kukova te se kopčao sa strane. Svoj oblik i namenu nije mijenjao do Drugog svjetskog rata i izvan ovih profesija.

Pravi procvat **kožnjak** doživljava nakon filma «*Travanj zvan čežnja*» u kojem Marlon Brando igra buntovnog motociklistu. **Kožnjak**, uske, bijele, pamučne majice (T-shirts) i jeans hlače «proizveli» su novi stil **buntovnika bez razloga**. Kasnije je snimljen i istoimeni film u kojem je James Dean odigrao buntovnika, ali s razlogom. Budući da su **kožnjak** nosili motoristi, latalice, pustolovi, ovaj dio odjeće je postao simbol protesta prema građanskom društvu.

Početkom 60-ih, **kožnjak** gubi svoju popularnost, a onda, u 70-ima, nakon disco glamura, **kožnjak** se vraća. U 80-im godinama **kožnjak** se s *punk* stilom vraća na ulice Londona, a u SAD ga prati *metal-rock*. Gubi se klasičan oblik **kožnjaka** i svaki novi glazbeni stil daje mu neku svoju novu dimenziju: metalni ukrasi, kroj više nije samo do bedara i gubi podstavu.

Kožnjak je i dalje sredstvo protesta protiv konzervativnosti, građanskog licemjerja koje propagiraju sljedbenici *punka*. Ali i *rockeri* zagovaraju buntovništvo, seks i anarhiju u čemu im odjeljivanje, pa time i **kožnjak** pomaže. **Kožnjak** se, dakle, prilagodava modnim i glazbenim trendovima, pa ga nose svi društveni slojevi. A što o tome kažu ekolozi i zaštitnici životinja... Hm.

ANKETA:

Lena: «Lipo, ali to nikad ne bi nosila, nije moj stil».

Vinka: «Meni je to lipo za onoga ko to voli. Na meni mi se ne bi svidilo. Ža' mi je bidnih beštija. Niko ne voli falše kožnjake. Ako je kožnjak, nek je kožnjak!»

Marina: «Ja sam ovisna o kožnjaku, koži općenito. Kožnjaci su skupi, ali nemam negativno mišljenje o njima: mislim na životinje.»

Prof. Marica: «Nemam ništa protiv kožnjaka, imam doma dva. Znaju biti dobri, ali i bezveze.»

Nikola: «Ljudi su licemjeri. Bore se protiv ubijanja životinja radi kože koja nam služi za odjeljivanje, a možemo ih ubijati radi hrane.»

Marlon Brando, scena iz filma *Diviljak* (1954.)

Prapovijest i Egipt

I.a razred potudio se napraviti pano o općem poznavanju prapovijesti i Egipta. Drugaši su to već gotovo zaboravili, ali mi smo ih podsjetili ovim panoom.

Prezentirajući slike materijalnih povijesnih izvora, predmete različitih namjena izrađenih od različitih materijala kao što su: oružje, novac, nakit, posude, spomenici, građevine, odjeća, obuća i dr., te likovnih povijesnih izvora, špiljsko slikarstvo i zdjelne slike, pokušali smo predočiti način i karakteristike života u pojedinim razdobljima povijesti.

Iz povijesnih izvora doznajemo gdje su živjeli, kako su organizirali zajednice, kojim su se poslovima bavili, kako su obrađivali zemlju, kako su se oblačili, koje alate i oružja su koristili...

Prapovijest, najdulje vremensko razdoblje u povijesti ljudskog roda koje traje od pojave čovjeka na Zemlji do uporabe pisma, dijelimo na kameno doba i metalno doba. Kameno dalje dijelimo na starije, srednje i mlade, a metalno doba na bakreno, brončano i željezno, tj. prema materijalu od kojeg su izradivali oružje i oruđe.

Posebna grana povijesti – egiptologija, bavi se poučavanjem Egipta od njegove prapovijesti, preko nastanka država do civilizacije koja uključuje religiju, arhitekturu, likovnu umjetnost, literarno stvaralaštvo i znanost.

Kako bismo obogatili naše znanje vezano za povijest, spremamo se na izlet na Hvar gdje ćemo posjetiti Grapčevu špilju pod stručnim vodstvom prof. Smiljane Bandov.

Ivana Dobrošević, 1. a

Ljubičasta krava

Maja Durdov, 2.r. kiparski dizajner

Ljudi danas žive jedni s drugima, ali daleko od prirode. Zbog toga su otuđeni, sami. To toliko ne smeta odraslima koji su prije živjeli u prirodnom okruženju, ali utječe na ponašanje i razvoj djece. Stvari koje djecu okružuju su roba, izmišljena i upakirana u ambalaže koje trebaju privući odrasle potrošače. Zato djeca misle da je krava ljubičasta jer je tako prikazana u reklami. U urbanim sredinama teško možemo vidjeti životinje u urbanom izdanju.

Djeca su uskraćena za znanja, ali zato znaju kako treba kupiti prijateljstvo. Petogodišnja djevojčica u vrtiću svaki dan rezervira prijatelja. To će biti onaj tko joj idući dan kupi *lizu*. Takvo ponašanje naučili su od odraslih. Odrasle ne zabrinjava neznanje o boji krave, ali su ponosni kad njihovo dijete ima mnogo prijatelja, ne pitaju se na koji način su ih stekli. Ne vide da je svijet njihove djece preslik njihovog svijeta, te da su im djeca prebrzo odrasla.

Odrastanje iz mog ugla

Svaki čovjek je sam za sebe i različit. Pravilan odnos između roditelja i djeteta od njega stvara pravog čovjeka. Svako dijete je samo za sebe, ima svoje želje i svoje snove i tu roditelji moraju biti pažljivi da ih usmjeri na dobar put. Oni imaju svoje mišljenje i roditelj ne smije kruto ustrajati na svojem mišljenju. Ako roditelj ima povjerenje u svoje dijete bit će velikodušniji i dati će djetetu više slobode i ozbiljno će shvatiti njegove želje i probleme.

Roditelj se mora najprije pomiriti s tim da njegovo dijete polako odrasta, a to mnogima teško pada. Nesigurni su i ne znaju kako reagirati. Trebaju se naviknuti da djetete razvija vlastite predodžbe. S roditeljima treba razgovarati o svim problemima i tako će biti ponuđena mogućnost da se bolje međusobno shvate. Roditelji obično polaze od toga da zbog duljeg životnog iskustva znaju više od mlađih. U sučeljavanju s roditeljima može se doznati da i oni čine pogreške i da nipošto nemaju uvijek pravo. Zato s roditeljima treba često razgovarati i mnogi se problemi na takav način mogu riješiti.

Roditelj od djeteta ne smije tražiti da bude poput njega, jer svako je dijete svoj čovjek i to svaki roditelj mora shvatiti i onda neće biti problema.

**«Vaša djeca nisu vaša djeca,
oni su sinovi i kćeri čežnje života za samim sobom.
Oni dolaze kroz vas, ali ne od vas,
I premda su s vama, ne pripadaju vam.
Možete im dati ljubav, ali ne i svoje misli,
Jer ona imaju svoje misli.
Možete okučiti njihova tijela, ali ne i njihove duše,
Jer njihove duše borave u kući od sutra, koju vi ne
možete
Posjetiti, čak ni u svojim snima.
Možete se uspinjati da budete kao oni, ali ne
tražite od njih da budu poput vas,
Jer život ne ide u natrag, niti ostaje na prekjučer.»**

Halil Džubran:

Na satu etike

Izbor prof. Vanje Škrobica

Deklaracija mom ocu!

Nikola Barbir, 2. r. dizajn odjeće

1. Ne upadaj mi u riječ dok govorim
2. Ne prpaj mi po ormari
3. Ne deri se za stvari koje možeš lijepo kazati
4. Ne komentiraj moju odjeću
5. Ne drži mi moralne prodike
6. Dopusti mi pravo na mišljenje
7. Ne prebacuj na utakmicu usred filma, serije ili «glamur a»
8. Ne komentiraj glazbu koju slušam
9. Održi obećanje
10. Ne opterećuj me finansijskim problemima
11. Ne govorи mi kako, kada i gdje trebam učiti
12. Ne postavljaj mi pitanja o intimnim stvarima

Halil Džubran govori o odnosima roditelja i djece, autoritetu i odrastanju. Objašnjava «starcima» kako bi trebali odgajati svoju djecu, pustiti ih da grade vlastiti stav, svoje mišljenje.

Evo jednog primjera.

Majka jednog mog prijatelja sve je ove godine bila zadovoljna njegovom frizurom. Šišao se «na centimetar». Od ovog proljeća počeo je puštati kosu i sad mu je već ispod uha.

Naravno, to se njegovoj mami ne svida.

Govori da izgleda kao Princ Valiant i da «pari seljo» (VRIJEĐANJE!!!) i pokušava ga natjerati da se ošiša (PRISILJAVANJE!!!).

Čak je rekla da će mu dati 100 kuna ako to napravi (UCJENJIVANJE!!!), a da će mu u protivnom zabraniti izlaske.

Njegovi roditelji ne razumiju da on želi imati svoj osobni stav o nekim stvarima (NE UVAŽAVANJE TUĐEG MIŠLJENJA!!!).

«Možete okučiti njihova tijela, ali ne i njihove duše...», pisao je Halil Džubran. Ma «stari» ne znaju za to!

Neki roditelji reći će svojoj kćeri da se odijeva u roze i kremaste boje jer je to ženstveno, ali u njezinoj duši možda stoji divlja rokerica!

Starci ne mogu tražiti da nosimo istu odjeću kakvu su oni nosili prije 20 godina, da slušamo istu glazbu ili da se ponašamo kao oni. Vrijeme nije stalo. Ono teče... A svijet se mijenja. Sad su u «diru» neke nove i druge stvari koje oni nisu imali (mobiteli, kompjutori, TV u boji...).

Neka nas puste da sami vodimo borbu sa svijetom. Kad (i ako!) nam pomoći zatreba, znamo da će nam je dati.

Tanja Andelković, 2. r. grafički dizajn

Party time

Adela Kliškić, 2. dizajner odjeće

Tri su praščića sretno živjela u slammatoj kućici jer je stanarina za nju bila najjeftinija, a druge su dvije kuće iznajmljivali podstanarima. Ovo je za njih bilo povoljno razdoblje jer je vuk bio dobio upalu pluća od prekomernog puhanja, a i bolje mu je išao biznis s Crvenkapicom i sedam kozlića jer ih je bilo lakše uloviti. Tri su dotična jednog kišnog dosadnog dana dobila pozivnicu za tulum. Pisalo je da će biti puno slatkiša i pića pa su se *prasci* lako i brzo dogovorili da će otići.

Malo dalje, na jugozapadnom rubu šume, takvu su pozivnicu dobili Snjeguljica i patuljci. Ona se obradovala i rekla da bi mogli svratiti na koju neotrovanu jabuku, da će tamo možda biti koji agent za nekretnine pa će napokon naći prikladniji smještaj i odseliti ... No patuljci su je odmah *pokopali* da neće ići jer bi bilo kao prošli put, a oni je više nemaju namjeru *nalokanu* tegliti doma. Snjeguljica im je rekla: "Kreteni kratki" i iz protesta počela čitati Cosmopolitan.

Berislav Lukšić, 4. grafički dizajner (litografija)

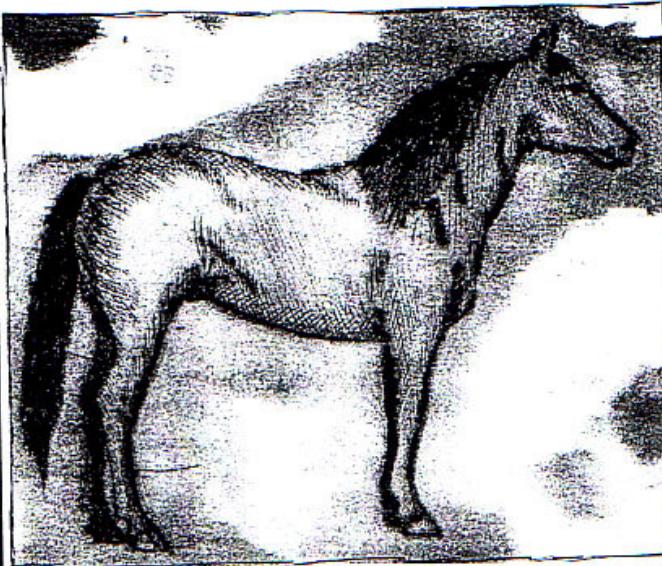
A u kućici od slatkiša stara je vještica, u pauzi između dva tovljenja Ivice i Marice, dovršavala pripreme za večerašnji party. Kuća je ionako izgledala fenomenalno zbog silne čokolade, marcipana i bombona, a sada se cijela sjajila. Iako je desni zid bio malo nagrizen, a možda je i malo pretjerala s dizajnerskim namještajem, svejedno je sve izgledalo jako ukusno. Da, *ukusno* je prava riječ.

Dejan Zobenica, 2. r. grafički dizajn: ilustracija za knjigu

Bilo je oko devet kad su gosti počeli pristizati. Prvi je došao Bambi jer on mora kući već oko jedanaest. Kao pravi klinac odmah je navalio na kolače. Poslije njega ponosno je umarširao Mačak U Čizmama pod ruku s nekom novom mačkom kojom je bio toliko zaokupljen da nije ni primjetio originalne kuge na stolu iako je bio strastveni pušač. Pinokio i Crvenkapica došli su zajedno što je bilo pomalo čudno jer je ona hodala s Petrom Panom. Nešto poslije bundevom su se dovezle Pepejuga i Trnoružica koje su odmah navalile na rum, a Snjeguljica je bila živčana pa je tamanila tekile jednu za drugom. Petar Pan ignorirao je Crvenkapicu, ali ne i votku, iako je dobio već tri kazne za let u alkoholiziranom stanju. Alisa se tek bila vratila iz Zemlje Čudesa gdje je bila na poslovnom putu i sada je stalno brbljala na mobitel. Ružno Pače bio je najbolji DJ u šumi pa je glazba bila prvorazredna. Do jednog sata iza ponoći većina je uzvanika bila pijana ili napušena, a vještica je živčanila zbog jedne razbijene vase.

Baš su počeli igrati poker na svačenje kad su se začula tri jaka udarca o vrata i glasno: "Otvaraj!" Pače je stišalo glazbu i svi su se odjednom pokušali *normalno* ponašati, ali to im baš i nije uspijevalo. Snjeguljica je povraćala. Vještica je otvorila vrata. Pred njima su stajala dva policajca u civilu. Svi su uglaš povikali: "Racija!" Vještica je zaradila prijavu zbog remećenja javnog reda i mira, a vesela je družina pijano odšetala u nepoznatom smjeru.

Mirjana Vučić, 3. r. grafički dizajn (suha igla)

Pri Ča

Mislav Eon Zorić, 1. b

Ovih dana u šumi vlada nemir. Krvavi Očnjak povisio je danak, a njegova potrkala, vukovi, gonjeni bijesom pljačkaju i nemilosrdno ubijaju.

Životinje su u panici. Sad je najvažnije spasiti živu glavu. Krdo velikih pastuha skupilo je hrabrost i snagu i odlučile se oduprijeti. Našli su se na vrhu brijege okruženi gustom šumom ponoći. Složili su se s mlađim vrcem Golijatom da se udruže i jurnu prema pećini Boli – Očnjakovom leglu.

«Večeras će poteći krv, večeras ćemo postati slobodni ili umrjeti!», odjekne pokliči врача koji se propne na stražnje noge. Obasja ga mlađi mjesec. Za njim se svi mlađi vrci počnu propinjati i klicati, stvoru se žamor i buka i prekine se spokoj noć.

Odjednom se začuje duboki glas: «Stanite!». Svi se iz poštovanja umire. Bio je to glas Kišnog Oblaka.

«O, vi mlade budale! Zar ste zbog bijesa postali glupi? Zar mislite da Očnjak već nije otkrio vaš plan? Ima uhode na svakom stablu i ispod svakog kamena. Do Očnjakove jazbine neće vas tucet preživjeti. Njegove sluge vukovi i veprovi brojčano će vas nadjačati i rastrgati na komadiće.» Nakon ovog mudrog govora Kišnog Oblaka, nestao je sav pobunjenički duh mlađih vranaca. Jedino je Golijat samouvjereno uzvratio:

«Ako si tako mudar kao što se predstavljaš, savjetuj nam ti kako bismo se mogli osloboediti.»

«Ima nade», ubaci se u raspravu Stari Hrast, Oblakov pradjet i prvi predvodnik krda. Već star i umoran, drhtavim glasom nastavi:

«Moja majka mi je prorekla ovo: Jedini način da uspijemo bit će da nadete Odabranog. On će vam pomoći i porazit će Očnjaka.»

«Ti stara ludo», prekine ga Golijat. «To su priče za malu djecu. Odabranii ne postoji. Slušajte me! Spasiti se možemo jedino ako se svi složimo i snažno pružimo otpor.»

Njegove riječi opet vrcima probude nadu. Ne čekajući da ga opet netko prekine, Golijat uzvikne: «Juriš!» Svi vrci pojure prema pećini Boli. Riječi Kišnog Oblaka se obistiniše. Ovo je bila krvava noć. Vranci upadoše u zasjedu bijesnih veprova i gladnih vukova. Golijat, kad vidje što je svojim neposluhom učinio, dade se u trk. Kopitama pogazi sebi put kroz gužvu i izgubi se u noći.

«Kakva noć! A sve zbog bijesa!», čule su se riječi Starog

Hrasta. Ukoliko se osjećao miris krv i dah smrti. Kišni Oblak i Stari Hrast stajali su na litici i užasnuti promatrali pokolj. Beživotna tijela pastuha ležala su na livadi izgrižena do kostiju.

«Sada nam ne preostaje ništa drugo nego vjerovati legendi i proročanstvu. Moramo potražiti Odabranog», reče Oblak.

«Sviše sam star da krenem u potragu s tobom, ali ću te uputiti kamo trebaš krenuti», kaza mu Hrast. «Krećem odmah», odluči Oblak.

I već dva dana Oblak slijedi tragove na koje ga je Stari Hrast uputio. Oblaku se činilo da potraga već traje godinama, da je možda pogriješio trag i da će sve biti uzalud. Ipak, nije posustajao jer nada je bila jača od malodušnosti, a cilj važniji od umora. Odlučio je i umrjeti od gladi i žedi ako treba, samo da nekako nade osobu koja će pobijediti Očnjaka.

I u takvom razmišljanju, osjeti se odjednom nekako neobično. Gotovo blaženo, sretno... Mislio je da je poludio od iscrpljenosti... Pogleda bolje pred sebe i ugleda najljepši prizor u svom životu – malo jezero ljeskalno se u srebru, a na njegovoj obali stajao je bijeli vranac čiste, dugačke dlake, savršene grde. Na čelu mu je izrastao veliki srbrasti rog. Oblak mu se približi polako iz straha da se vranac ne prepadne i pobegne. «Ja tražim Odabranog», započeo je Oblak svoju priču.

Mlađi vranac ga je poslušao i kazao: «U redu». Vranac je odmah krenuo prema Pećini Boli, a Oblak, pomalo zbumen tako naglom odlukom i bez suvišnih pitanja, pokušao ga je pratiti.

Kad su bili blizu pećine, vukovi su začuđeno zastali dok je vranac jurio naprijed. Očnjak je čuo da dolaze i sakrio se u zasjedu. Iznenada je skočio na Odabranog. Zahvat ga oštrim pandžama i stane gristi čvrstim zubima. Odabranii padne na pod, iz rana mu šikljala krv. Očnjak opet iskoristi priliku i uhvati ga čeljustima za vrat. Oblak je sve promatrao skamenjen. Umirala je i posljednja nada da će Odabranii pobijediti Očnjaka.

Odjednom, iza velike stijene iskoči Golijat, odlučan da se iskupi i opali kopitom Očnjaka. Očnjak se sruši. Ostane mrtav ležati uz već mrtvog Odabranog.

Damira Kalajdžić, 3. r. grafički dizajner

Odabrala Ivana Jurić, prof.

Ili jesam ili nisam... ?!

Irena Šapit, 3.r. industrijski dizajn

Vidjela mrava koji je šetuckao mojom sobom, povukla zadnju liniju na nacrtu iz oblikovanja, srela Vedrana na hodniku prema WC-u, kupila majicu koju ima već pola grada, stavila «engleski» u torbu, zatvorila ormari u sobi, obojila zelenu podlogu na slici iz crtanja i slikanja, bacila odgrizak jabuke kroz prozor na hodniku, vidjela curu u crvenoj majici kako piće kavu. Kupila zgužvani časopis kod brkate prodavačice, sretno zaspala ?!

Ili jesam ili nisam... ?!

Iskidala list iz bilježnice iz matematike, izgubila olovku, pozdravila čistačicu kad sam ulazila u školu, primijetila liniju koju je brava ostavljala na zidu dok se vrata otvaraju, ponijela kišobran, vratila...(prof.) knjigu koju dugujem od prvog razreda, platila kaznu kontroli u autobusu, ležala i ne radila ništa!?

Ili jesam ili nisam...!?

Žrtva koja je ugazila na pseći izmet, napisala glup sastav, dobila peticu iz sastava, uaslužila...?!

Pa, zar je to uopće bitno?

KOLUMNA: Biti ili ne biti – to je pitanje!

Antea Malenica, 2. r. dizajn odjeće

Hamlet u meni

Ima dana kada to kažem, ozbiljno ili u šali. Baš kao i ono Sad ili nikad, ovako ili onako, tu ili тамо, pa sve do one konačne nedoumice život ili smrt?

Sve ove izjave imaju nešto zajedničko – veznik «ili».

U životu smo često neodlučni kada treba odabrati između dvije stvari, opredijeliti se za jedno ili drugo rješenje, mogućnost, pravac...

Ipak, najteža dvojba za čovjeka je odabir između života i smrti. Tu smo istodobno i kukavice i junaci. Iako nam se čine hrabri oni koji su odlučili okončati svoj život jer mu više ne nalaze smisao, ipak je ta hrabrost upitna. Odlučiti se za smrt znači ujedno i kukavički bijeg od života i svega što on donosi.

Hrabrost je ići životu ususret i biti spremna na sve njegove izazove. «Stablo koje je savitljivo, ne lomi se na vjetru», kaže jedna poslovica, i uči nas da se neprekidno prilagođavamo i mijenjamo.

Nema čovjeka koji je uvijek odlučan i uvijek zna što i kako je najbolje i najpametnije za njega. I ja sam neodlučna u mnogim važnim stvarima i prepoznajem često Hamleta u sebi. Tada zastanem, pokušavam objektivno sagledati sve mogućnosti koje mi se nude i onda odlučujem. I nakon donesene odluke osjećam neku nesigurnost i preispitujem se, ali znam da moram odabrati jer je došlo vrijeme za ono : ili – ili.

To «ili – ili» je ono za što trebamo biti spremni u životu. Ja sam spremna.

Ana i Tajana – sjećanje s ekskurzije (Grčka)

*iz zadaćnica
odabrala prof. Marica Butina*

Borba s vjetrenjačama

Karmen Pensa, 2. kiparski dizajner

U životu sve vrvi od čudovišta, pogotovo nama tinejdžerima. Nismo ni svjesni s koliko toga se bezuspješno borimo i koliko toga napadamo i optužujemo za nešto što nije.

Neka nam primjer budu izlasci. Koliko je samo roditelja proglašeno čudovištima zbog njihove navodne tvrdoglavosti oko izlazaka. Prozvani su glupima, bezobraznjima, zločestima, pa čak i senilima jer se ne sjećaju da su i oni tako izlazili u mладости! A jadni su roditelji samo zabrinuti.

Spomenimo i lektiru koja je bauk većini učenika diljem svijeta. Što sve ne pokušavaju današnja djeca! Iskorištavaju sve moguće dostupne izvore informacija: internet, vodiče kroz lektire, filmove, predstave, priče, skraćene verzije zadanoga... umjesto da samo pročitaju zadanu knjigu i promisle svojom glavom. Ali, neeee...

I to je još jedan monstrum – misao, misliti, mišljenje. Popularno je ne misliti i svi se trude ne misliti svim silama, a da samo promisle koliko je ta borba isprazna...

I škola. Ooo, škola je OGROMNO troglavo sedmeronožno čudovište. Ne želimo učiti, a želimo što prije završiti školu i onda dođe do porazne borbe s obaveznom ustanovom. I kako to završava? Puf! Padne se godina! I onda imamo još jednu godinicu iako sve to radimo kako bismo što prije izašli odavde.

Tako se mi borimo svaki dan sa svime što nam stane na put. Bezuspješna, isprazna i nadasve glupa borba sa životom i njegovim činjenicama koje ne shvaćamo. Ha, pa tko nam je kriv kad ne uvidamo da je čudovište zapravo jedna obična vjetrenjača...

Pred školom

Portret moje obitelji

Eon Mislav Zorić, 1.b

Velika slika, ulje na platnu. Zlatni okvir. Ljudi na slici. Svi su naokupu.

Najviši je lik u pozadini. Viri mu samo glava sa smedom kosom. Mrki pogled sve budno prati. Otac, glava obitelji. Ipak, glava je sve što mu se vidi.

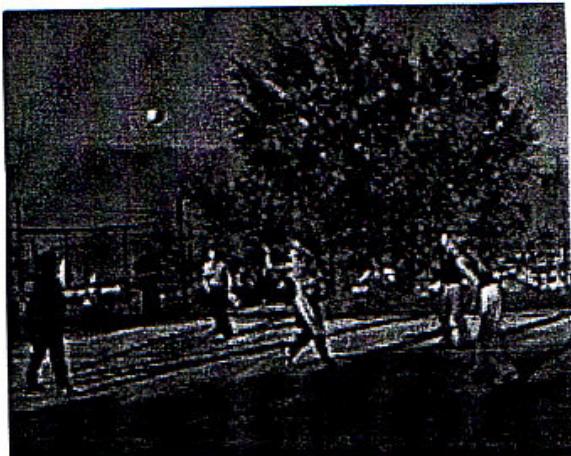
Zaklonili smo ga mama, brat i ja. Stojimo čili i vedrih lica. Mali brat, raščupane kose, u sredini je i drži se majci za skute. Majka ga gladi po glavi i usput mu nastoji srediti frizuru.

Baka sjedi sa strane u svojoj stolici za ljuljanje od hrastovine. Cigaretu joj u ruci, a dim u očima. Izraz na licu sličan joj je onom očevom zato što iz njih ne može otrljati dim.

Ja stojim do brata i baš mu se spremam dati penkalu. Sretan sam jer je sve pod kontrolom.

Gordan Puljek, prof.: Na nastavi tjelesnog

Gordan Puljek, prof.: Na nastavi tjelesnog

Homo homini homo?!

Socijalizam - Posjeduješ dvije krave. Jednu kravu moraš predati susjedu.

Komunizam - Posjeduješ dvije krave. Država ti uzme obje krave i prodaje ti mlijeko.

Liberalizam - Posjeduješ dvije krave. Država ti uzme obje krave i poklanja ti mlijeko.

Nacionalsocijalizam - Posjeduješ dvije krave. Država ti uzme obje krave i strijelja te.

EU – birokracija - Posjeduješ dvije krave. Država ti uzme obje krave. Jednu zakolje, druga se muze, a mlijeko se uništava.

Američka tvrtka - Posjeduje dvije krave. Prodaju jednu i prisiljavaju drugu da daje mlijeko za četiri krave. Iznenade se kad krava krepila.

Austrijska (hrvatska ??) tvrtka - Svaka krava ima jednu titulu, formiraju se odbori, pododbori, radna tijela, te se donose zaključci. Rezultat je provizoran, ali vrijedi za uvek. Mlijeko se dijeli po stranačkim koalicijama. Svaki vol ima neku privilegiju.

Francuska tvrtka - Posjeduju dvije krave. Štrajkaju i zahtjevaju tri krave.

Japanska firma - Posjeduju dvije krave. Dizajniraju ih na novo. Sada su deset puta manje, ali daju dvadeset puta više mlijeka od normalnih krava. Tada naprave kravostrip, nazovu ga "Kravomon" i prodaju ga po cijelom svijetu.

Njemačka tvrtka - Posjeduju dvije krave. Konstruiraju novu, može doživjeti 100 godina, jede jednom na mjesec i muze se sama.

Britanska tvrtka - Posjeduju dvije krave. Obje su lude.

Talijanska tvrtka - Posjeduju dvije krave, ali ne znaju gdje su im pa muzu EU.

Ruska tvrtka - Posjeduju dvije krave. Prebrojavaju ih i rezultat je pet krava. Broje još jednom i dobiju 42 krave. Broje još jednom i rezultat je 12. Time su zadovoljni te otvaraju bocu vodke.

Švicarska tvrtka - Posjeduju 5000 krava od kojih im ne pripada niti jedna. Sasvim dobro žive od naplate

troškova za smještaj krava.

Kineska tvrtka - Posjeduju dvije krave. 300 ljudi je spremno da ih pomuze. Izjavljuju da je zaposlenost visoka kao i produktivnost, te uhapse novinara koji je objavio statistiku.

Tvrta iz Arkanzasa - Posjeduju 2 krave, ona desno je čisto zgodna....

Tradicionalni kapitalizam - Posjeduješ dvije krave. Prodaš jednu i kupiš bik. Stado raste, krave idu u penziju i žive od porasta kapitala.

Branimir Džaja, 2. r. fotografski dizajner

Kapitalizam a la Enron - Imaju dvije krave. Od toga tri prodaju svojem otvorenom društvu, na temelju kreditnih zapisa, koje njihov nasto ima u banci. Tada naprave "dept/equity-swap" uz sudjelovanje "generalne ponude", tako da sve četiri krave dobiju natrag, sa poreznom olakšicom za pet krava.

Mlijeca prava za šest krava se preko posrednika transferiraju nekom društvu na kajmanskom otočju, koje pripada većinskim vlasnicima dionica, koji imaju prava na svih sedam krava, te ih prodaju natrag notiranom društvu na burzi.

Godišnji izvještaj pokazuje da imaju osam krava, sa opcijom još jedne dodatne. Zato prodaju jednu kravu i kupe američkog predsjednika, te tako posjeduju devet krava. Bilanca se ne objavljuje !

IZ FOTO ALBUMA NAŠIH PROFESORA

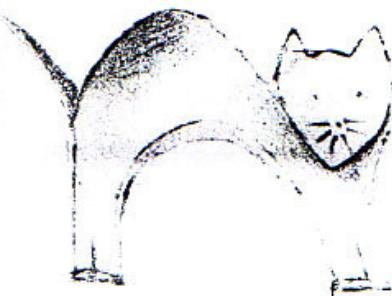
I vaši su profesori bili djeca...

Često se pitate kako su nekada izgledali vaši profesori i profesorice.

Da, i oni su bili djeca, srednjoškolci i – na koncu vaši profesori.

Pogledajte! I pogodite o kome se radi.

(Napomena: na prvoj fotki je jedna naša profesorica kad je bila u «vrtićkoj» dobi, druga u vrijeme srednjoškolskih dana, a treća je snimljena u našoj staroj školi u vrijeme maskenbala).

Maja Grubišić, 4. r. grafički dizajn (suha igla)

Matej Šikić, 4. r. grafički dizajn (suha igla)

odabrala prof. Marica Butina

Bez imalo tuge

Prah na mojim prstima
raznosim po površini
tvoga plahog lica.
Slavu sam skupljala
godinama –
sad je mrvim u sjenilo
za tvoje kapke.
Držim sve riječi
u šaci
i polako ih naslanjam
na tvoja usta.

Ruka

Ruka koju ti pružam
nesigurna je
u taj čin.
Slabost koju osjećam
mogu lako izbrisati
uz tvoju pomoć.
Zaista ne poznajem onu
koja upravlja
mojim tijelom.

Ivana Mrđen, 4. r. industrijski dizajner

Mirjana Vučić, 3. r. grafički dizajner:
linorez (po A. Modiglianiju)

Uh, ta ljubav

Kako da me zapazi? Kako da primjeti u šumi
stablo, uz more oblatak, na livadi cvijet – među
tisućama drugih? Zna li mu srce da mi ljubav šapće
njegovo ime? Kojim putem ljubav da nađe ljubav?
Ako sam mu spremna posvetiti svoje vrijeme,
imam li pravo očekivati toplu riječ s njegovih usana?
Samoa za mene. Neka mi treptajem oka da znak – ja
ću biti sretna.

Kažu da je ljubav snažna ... A ja bih da ta ljubav
premjesti planinu koja je pred njegovim licem pa da ja
budem prva koju će ugledati. I jedina. Ali njegova su
usta šutljiva, a korak ide svojim putem.

Kako da me zapazi s obale mora, mene jedinu
među svima?

Uh, ta ljubav – a on je i ne primjećuje!

Tina Bralić, 1.b

Ah, Ah!

Ah, ta ljubav

Ljubav je nešto lijepo, blago, stanje sreće i
unutrašnjeg mira. No takva je samo u filmovima:
lažna i sladunjava. Zapravo ljubav može biti
razarajuća, žestoka, uz nemirujuća.

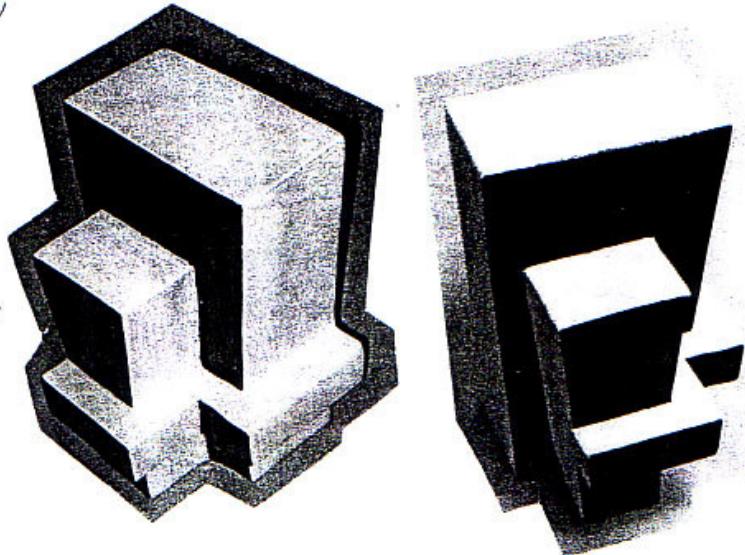
Kad se u nekoga zaljubimo, čini nam se da bez
njega ne možemo živjeti, ne možemo izdržati bez
njezinog pogleda, dodira i nježnosti.

Ljubav može biti bolna ako nas odbije onaj kome
pokažemo svoje osjećaje. Onda želimo umrijeti od
srama i tuge, želimo se sakriti i isplakati dušu.

Anamarija Šarac, 1.a

DRAGI DJEĆACE, NEŠTO SAM DAN
GLADAN, DOŠAD SAM, POJEO SAM
30 KILA RIBE, ALI TO SE BRZO
STOPILIO TER, ME ŽENA TTERALA
DA TRČIM ZA TOBOOM, DRAGI
DJEĆACE PRIMAM LIVO MIRIŠEŠ
ZAR SI IMAO JANETINU ZA
RUČAK, GLA
ZADNE ŠKAM NAD
NOGE NEPOLE
OD TRČANJA
PA US PORI
MALO, O!!
MA VEMA VEZE
MOTEPREDNE
NOGE SJUJE
PA TAČI SI
NEGOM
NEGO
OBALA
TE
T

Ivana Mrđen, 4. r. industrijski dizajn

Mario Franić, 4.r. kiparski dizajner

Ne podiži rukuj

...Niti sam ja tvoja ovca,
niti si ti moj pastir,
pa da podižeš ruku svoju,
štap svoj na me.
Ti si moj otac,
a ja tvoj sin,
koji ima svoj razum i svoj cilj.
Molim te,
ne sprječavaj svog sina
i ne diži ruku na nj,
jer on te razumije,
shvaća da trenutno NE VIDIŠ.
Želio bih ti pomoći,
al imam svoje probleme...
Dakako,
oni su za tebe BESMISLENI.

Počelo ne igrat se sa mnom!

(oli ti ga «Ubod pčele»)

Danas su brodovi prošetali Rivom
I cvijeće je hodalo.
Bubamara je bila na svojim pjegama...
Muhe su skakale,
Kamenja plutala,
Baloni su se međusobno pojeli,...
Skakavac je trčeći bježao,
Za njim je perunika letjela.
Sunce je bilo crno,
Nebo je bilo bijelo,
Vatra nije pekla,
Voda je plivala u zemlji.
Travke su vodile bitke,
Trešnje su pojele ljude,
Kotači su imali oblik trokuta,
A piramide valjka...
Crvi su pojeli pticu,
Pile je izleglo kokoš,
Trag kišne kapi bio je kopljje
Koje je probilo pčelu,
Koja je nehotice ubola mene.

Učenički radovi; industrijski dizajn

(mentor Miroslav Radeljak, prof.)

Riječ

Noćas je umro netko mi drag.
Noćas je umro prijatelj.
Noćas je umro moj dar.
Noćas je umrla moja ruka.
Noćas je umrlo moje srce,
kao pčela – probodena kopljem.

Krv se slijevala
i zadavala mi gorku bol.
Nije ga ugrizla zmija,
nije ga ni kopljje probolo,
već ga je ubila tvoja Riječ.
Gorka,
što kopa oči i otvara usta,
podiže ruku
i oglušuje uši.
Riječ koja bi i zvijer ubila.

Noćas je umrla moja ruka.
Umrlo je moje srce.
Krv koja teče
i dalje život znači.

Kako uspješno doći do popravnog?

Vedran Sardelić, 2.r. dizajn odjeće

Jutro. Sjedim u smrdljivoj birtiji pokraj škole. Naborano lice frustrirane konobarice koja iritantno lista zgužvanu novinu i molečivo me gleda kao da mi želi reći: «Daj, popij još jednu kavicu.»

Posustajem, slabički popuštam, iako znam da negdje na prvom katu škole neki klinci slušaju priče o Matošu, Shakespeare, famoznom Zoraniću i drugima. A meni trabunja isprekidani zvuk s radija po kojem su još od nekidan prosuta zrnca šećera. Zagledam se u jednog od njih i utonem u maštanja. Naglo me prekinu staklena vrata kojima je zalupio srednjovječni gospodin. Prišao je užurbano šanku, naiskap popio svoju jutarnju kavu, te otišao istim poretom kojim je i ušao. «Zašto?», pitam se. Možda ga posao zove. Posao?! Devet sati je! Prekasno. A danas sam doista želio otići na sat i čuti nešto što se ne vrti na radiju.

Konobarica i dalje lista novinu i tek ponekad baci svoj pogled dupina iz zagađenog mora, preko debelih naočala, u mom smjeru. Ja i dalje sjedim. Šećer i dalje stoji. Odjednom spoznajem da popravni dolazi u istom paketu s kavom. To jednostavno ide jedno s drugim. Ako izabereš jedno, drugo dobiješ na poklon.

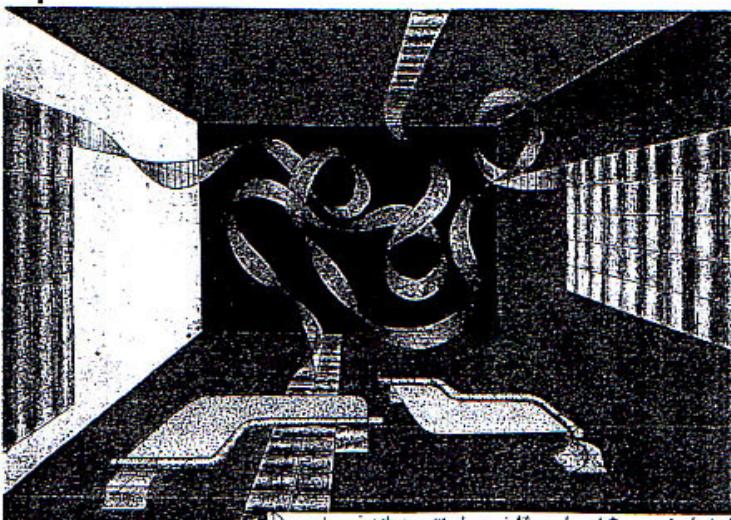
Upravo sam popio kavu. Ostao je još samo popravni.

Nagradno pitanje!!!

Tko je ovo?

Odgovore «donijeti» u školsku knjižnicu gdje vas čekaju nagrade.

Mario Guček, 4. r. industrijski dizajn
(mentorica Dubravka Bodulić, prof.)

Jelena Zagora, 4. r. industrijski dizajn
(nagrada za rješenje keramičkih pločica);
mentorica Dubravka Bodulić, prof.

Glazbena stranica

Otkako postoji čovjek, postoji i sklonost prema nečemu što je drukčije, originalnije i buntovnije.

Takva je Madonna. Madonna je sama po sebi provokacija i izvrstan primjer da je u životu samo jedna stvar stalna – promjena. Promjena je ono zbog čega volimo Madonu. Ona nije samo pjevačica. Njena misija je daleko veća.

Od početka karijere, Madonna se izravno i otvoreno rugala klišnjima tzv. pop kulture te industriji masovne zabave. Izludivala je Vatikan, bila prokljinjana... Sama je rušila tabue.

Glumila je sveticu, kurvu i brojne druge uloge, te je važila za hodajuću provokaciju. Iz temelja je promijenila stereotip žene kao kućanice i majke, izravno ismijavala status djevice i zagovarala otvorenu žensku pobunu.

A to je najplodonosniji rezultat njene poruke zbog koje je prihvaćena u masama i zbog čega je dobila naziv «pop diva».

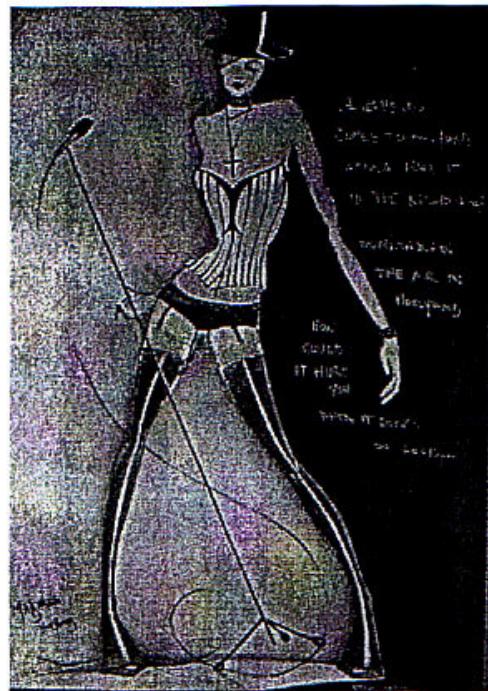
Svojom knjigom «Sex» okrunila je svoj cilj da se ženama dopusti sloboda izražavanja.

Sada, kad se «smirila», za sebe kaže: «Prije sam bila sebična, samo sebi najvažnija. Više ne nemam potrebu šokirati javnost. Prošla sam fazu seksualne pobune i ne želim to dalje raditi».

Jesam li ja, kao njen poklonik, malo razočaran ovim riječima? Možda...

Vedran Sardelić, 3. r. dizajn odjeće

Ne daj se, Madonna!

Vedran Sardelić, 3. r. dizajn odjeće

Pehist nad pehistima kojeg prati sreća

scenarij

Luka Matulić, 1.a

• Krešo šeta obalom. Zastane i pokuša upaliti cigaretu. Budući da puše jak vjetar, ne može upaliti upaljač. "Ajde, ajde", kaže nervozno s cigaretom među zubima, stalno krešući. Vjetar još jače zapuše, otrgne mu cigaretu i odnese je. Iznevriani Krešo udari upaljačem o obližnji zid. Upaljač eksplodira i rasprne se, a jedan njegov komadić raskrvari mu obraz. On dodirne ozlijedeno mjesto i ugleda krv na ruci. Prostenje: "K vragu! Glupe cigarete!" Uzme ih iz džepa i baci u more. Buć! "Buć? Pa ne bi tako jako bučnula kutija cigareta. Ona bi plutala, a gdje je sad? Nema je!" Pretraži džepove i nade kutiju. "Evo cigareta. Pa što sam onda bacio? Gdje mi je mobitel? Gdje mi je mobitel?" Panično stane tražiti po džepovima, ali mobitela nema. "Ne, samo to ne!" uzvikne, baci se na koljena i u očaju pokrije glavu rukama.

Kad se malo pribrao, nastavio je tumarati krševitom obalom. Nespretno je skakao po oštrim stijenama. Odjednom, ne gledajući pred sebe, zakorači ravno u jednu pukotinu. Noga propadne duboko i zaglavi se. On jako potegne i uspije izvući nogu, ali bez tenisice. "Gdje je sad ona?" začudi se Krešo i pogleda u rupu. "Nema je, nema. Ne sad i ona!" promrmlja plačljivim glasom.

Nastavi se verati. Ovaj put zapne čarapom za izbočinu na kamenu i strovali se niz stijenu. Odmah se ustane i uhvati za povrijedenu nogu i hlače razderane na stražnjici.

I tako stoji Krešo sa skorenom krvlju na obrazu, bez tenisice na jednoj nozi na kojoj je mltava čarapa, s rupetinom na stražnjici i s raščupanom frizurom koja je produkt puhanja juga. Tko bi rekao da je to onaj šminker Krešo!

Ali ova priča ima i dobrih strana. Sve će vam reći sam Krešo:

"Kao prvo, ostavio sam se pušenja. Kao drugo, naučio sam živjeti bez mobitela pa me više ne živciraju ženske i nemam dodatnog troška. Kao treće, sad kupujem odjeću na pazaru jer vidite što se može dogoditi skupo plaćenim komadima. I kao četvrti, nešto vrlo neobično. Kad sam onako otrcan ušetao u grad, upravo je Crveni križ dijelio odjeću siromasima. Kad su me vidjeli onakvog, pozvali su mi mene, a ja sam šutio, što će. Dobro su me opskrbjeli.

Toga dana jesam imao peh za pehom, ali me pratila sreća."

Izvješće sa seminara

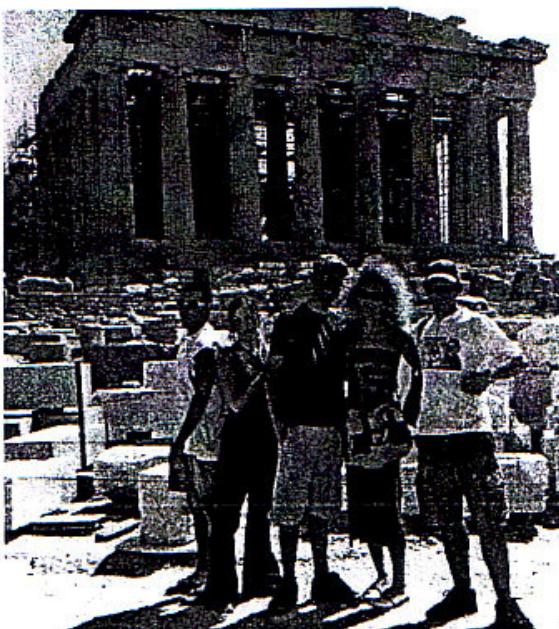
Praćenje i ocjenjivanje školskog uspjeha

Nikola Skokandić, prof.

U Varaždinu je održan seminar na temu «Praćenje i ocjenjivanje školskog uspjeha». Sudjelovalo je oko dvije stotine nastavnika osnovnih i srednjih škola. Predavači su bili dr. sc. Ana Ivanek, prof. dr. sc. Hrvoje Vrgoč, prof. dr. sc. Vladimir Rosić, mr. sc. Gorica Mickovska (Makedonija), prof. Natalija Komljenc (Slovenija), prof. dr. sc. Colin J. Marsh (Australija) i prof. Henk Moelands (Nizozemska).

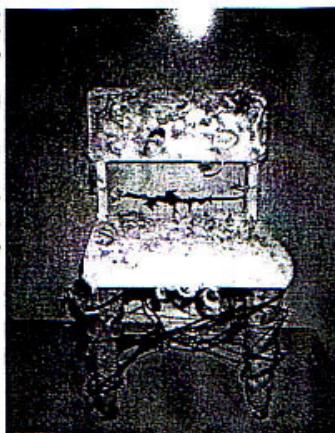
U čitavom svijetu pokrenuta je reforma školstva pa tako i u RH. Promjene u odgojno obrazovnom procesu koje se provode zahtijevaju veliki angažman svih koji rade u školama. Jedna od promjena je način ocjenjivanja, a plan je da se uvede opisno ocjenjivanje koje se za sada provodi samo u prvom razredu osnovnih škola. Potrebno je ocjenjivati učenikovu uspješnost i nju treba poticati. Važno je ustpostaviti kvalitetan dijalog između učenika i profesora. Važno je da učenik slobodno i otvoreno kaže što želi i što očekuje, a škola je dužna pokušati realizirati želje i očekivanja.

Potrebitno je aktivirati djecu, motivirati ih, a oni najbolje znaju učiti. Oni se trebaju vježbati samokontroli i samoprocjeni zbog čega je netko dobio neku ocjenu. Najveće promjene su u tome da se suzbije strah te da se pokreću pozitivne motivacije.

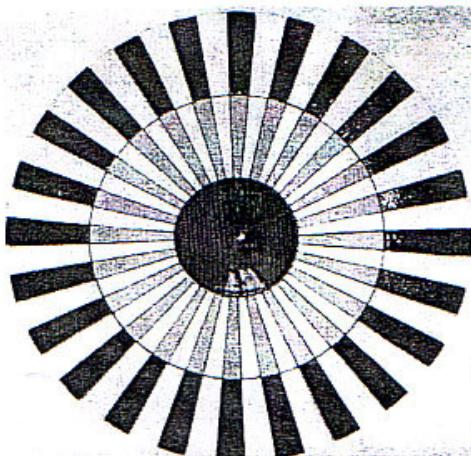

Za album: S ekskurzije

Mislav Egon Zorrić, 1.6

Zidna dekoracija (učenički rad); mentor
Miroslav Radeljak, prof.

Ocenjivanje je mjerjenje postignuća učenika, a za mjeriti su potrebni standardi, kvaliteta i kvantitet znanja. Treba poticati učenike da pokažu što umiju, ali prema individualnim sposobnostima.

Sveukupno znanje koje učenik stekne u školi pokazuje se na državnoj maturi, a ona bi bila standardizirana provjera znanja koju će provoditi Republički ispiti centar.

Portfolio je nova kultura (metode) provjeravanja i ocjenjivanja znanja. U Nizozemskoj su s takvim projektom već počeli.

Tri su osnovna tipa portfolia:

- radni – gdje se prikazuju potrebe učenika, dokazi o napredovanju
- prezentacijski – prikazuje samog učenika, ono što on može učiniti, pokazuje najvišu razinu uspjeha pojedinca
- ocjenjivački – dokumentira sve ono što je učenik postigao u određenom području, a tu je potrebno odrediti zadatke (kriterije) prema kojima bi se ocjenjivalo.

Prednosti portfolia: učenici su intenzivno uključeni u vlastiti proces učenja, znatno utječe na kulturu škole, pažnja je usmjerena na ono što se uči. Nastavni program, nastava i ocjenjivanje su povezani.

PEDAGOŠKI KUTAK

RJEŠAVANJE PROBLEMA! KAKO? NAPADNI PROBLEM KAO NEPRIJATELJA!

Aleksandar Dužević, pedagoginja

Loše ocjene, neuzvraćena ljubav, sukob sa roditeljima, neopravdani izostanci – problemi, problemi o kojima s vama stalno razgovaram kao pedagoginja škole.

Ti problemi vas muče, o njima stalno razmišljate i na kraju povjerujete da ste vi upravo taj problem.

Međutim, na problem trebate gledati kao na nešto izdvojeno od vas. Čovjek mora problem vidjeti kao nešto izvan samog sebe. U ovoj kratkoj vježbi pokazat ću vam da na problem možete gledati kao na nešto izvan vas, kao na vašeg neprijatelja; DAJTE MU IME I OBJAVITE MU «RAT»!

Kad mislite o problemu kao o nečemu izvan vas, problem dobije nov oblik, shvatite da je rješiv, da za lošu situaciju niste krivi vi nego je kriv problem koji upravlja vama. Pisanjem o svom problemu povećava se razmak između vas i problema.

Ovaj plan borbe prikladan je za sve teškoće sa kojima se susrećete: strahovi, problemi u učenju, pušenje, pritisak vršnjaka ... pa pokušajte.

PLAN BORBE SA PROBLEMOM

(tvoj osobni plan s problemom koji te muči)

- 1.) Navedi ime svog neprijatelja (svog problema)
- 2.) Opiši razne strategije koje ćeš upotrijebiti u borbi
- 3.) Napad iz zasjede (pristup problemu na nov način)
- 4.) Napad punom snagom (navedi što više načina napadanja problema)
- 5.) Gerilski rat (sve je dopušteno)
- 6.) Gdje će biti poprište bitke?
- 7.) Koje je najpovoljnije vrijeme za borbu
- 8.) Tko su tvoji saveznici? (kojim ljudima možeš vjerovati; kako ti oni mogu pomoći u rješavanju problema?)
- 9.) Odredi vrijeme i mjesto odmora od bitke?
- 10.) Neprijatelj može biti podmukao. Što sve može učiniti neprijatelj kako bi potkopao tvoje planove?
- 11.) Koje uvjete mirovnog sporazuma možeš prihvati?
- 12.) Kako ćeš znati da je rat završen?
- 13.) Kakva će biti budućnost po završetku rata?

Prema knjizi dr. Lawrence E. Shapiro *Kako razviti emocionalnu inteligenciju kod djeteta*

DODATNA NASTAVA

PROFESOR	PREDMET	RAZRED
Katja Bego	Tekstilna tehnologija	II., dizajner odjeće
Kristijan Falak	Povijest stuke	IV., industrijski dizajner
Jadranko Runjić	Dizajn interijera	III., industrijski dizajner
Marko Amižić	Restauriranje	IV., slikarski dizajner
Željka Milošević Paro	Foto. Tehnike	II., III. , foto dizajner

• Fakultativna nastava : prof. Nada Antičević , matematika : treći i četvrti razred

Izborna nastava : prof. Anamarija Petrić , vjerou nauk
prof. Vanja Škrobica , etika

SLOBODNE AKTIVNOSTI

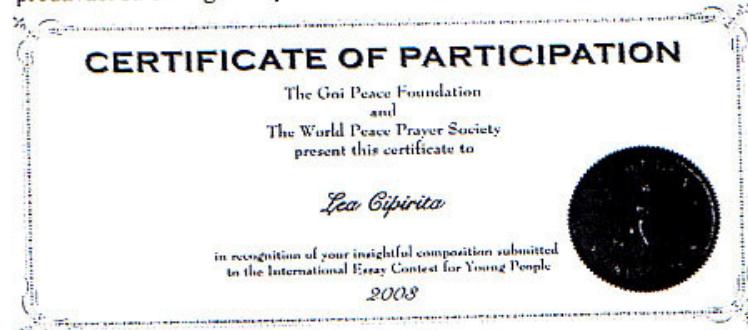
DRUŽINA	BROJ GRUPA	BROJ UČENIKA	VODITELJ
Novinarska družina	1	15-20	Prof. Vanja Škrobica
Dramska družina	1	10-15	Prof. Ivana Jurić
Likovna družina	1	20-30	Prof. Aljeta Monas Plejić
Športski klub «EA»	1	10-20	Prof. Gordan Puljek
Grafički dizajn	1	10	Prof. Željka Milošević Paro
Literarna družina	1	10	Prof. Marica Butina
Družina za očuvanje baštine «Nama je stalo »	1	10-15	Prof. Jasenka Splivalo

U I OKO ŠKOLE

SREDNJA DRAMSKA ŠKOLA - Škola poduzima sve zakonske i druge radnje kako bi od iduće školske godine u našoj školi počela raditi srednja dramska škola. Škola bi trajala 4 godine, a njen (predviđeni) bogati nastavni program trebao bi ospozobiti učenike za daljnje školovanje na akademijama ili društveno – humanističkim studijima, rad na TV i radio postajama i sl.

SEMINAR O MIRNOM RJEŠAVANJU

SUKOBA - Profesorica Vanja Škrobica odslušala je predavanja na dvodnevnom seminaru o mirnom rješavanju sukoba. Seminar (u obliku radionica) održavao se u hotelu *Marjan* početkom listopada, a predavači su bili ugledni psiholozi i filozofi.

IZLET NA MOSOR I POSJET

ZVJEZDARNICI - U organizaciji Ženskog đačkog doma iz Splita, nekolicina naših profesora i učenika posjetila je Zvjezdarnicu na Mosoru. Druženje i rekreacija su nešto što je bi trebalo ponoviti, ocjena je svih «penjača».

STRUČNI IZLET U ZAGREB

Pedagoginja Aleksandra Dužević i prof. Nikola Skokandić organizirali su jednodnevni stručni izlet u Zagreb. Cilj je bio posjetiti veliku Dulčičevu izložbu, a izgleda da se našlo vremena i za «expressnu» šetnju po još nekim galerijama i muzejima.

PROŠIRENJE SJEVERNIH PROSTORIJA ŠKOLE

Tijekom ljeta sjeverne prostorije naše školske zgrade proširene su na prostor balkona. Zapravo, balkoni su zatvoreni, te su naše kancelarije na prvom, te učionice na drugom katu postale prostranije i ugodnije za rad.

GOSTI U ŠKOLI

Učenici 2. b razreda osnovne škole *Blatine Škrabe* posjetila su našu školi. Dovela ih je razrednica učiteljica Marija Rubinjoli, a kroz kroz školu su šetali s prof. Željkom Milošević Paro.

SEMINAR O MULTIKULTURALNOSTI

Europski dom iz Slavonskog Broda je u suradnji sa 2.gimnazijom iz Splita organizirao seminar na spomenuto temu. Seminaru i radionicama prisustvovala je prof. Vanja Škrobica s učenicima: Adela Kliškić, Marija Golub, Boris Kargotić, Antea Malenica i Lea Cipirita.

Priznanje koje je dobila učenica Lea Cipirita od strane japanskih organizacija *The Goi Peace Foundation* i *The World Peace Prayer Society*. Lea je esej napisala u sklopu nastavnog predmeta etika kojeg je, njena mentorica, prof. Vanja Škrobica, prijavila na međunarodni natječaj («Mladi i budućnost»).

MJESEC HRVATSKE KNJIGE – U sklopu ove tradicionalne manifestacije, gradska knjižnica Marka Marulića iz Splita raspisala je natječaj na temu mladi i čitanje. U natječaj se uključila i učenica Karmen Pensa kojoj je dodijeljena treća nagrada (knjige i besplatna jednogodišnja članarina u knjižnici) za esej koji možete čitati u ovom školskom listu.

PRIZNANJE IZ JAPANA – Krajem prošle školske godine Međunarodna organizacija za mir iz Japana raspisala je natječaj i pozvala mlade širom svijeta da šalju eseje na temu *Mladi i budućnost*. Prof. Vanja Škrobica poslala je tri učenička eseja, od kojih je onaj Lee Cipirite iz 2. r. dizajna odjeće dobio poseban certifikat za doprinos svjetskom miru.

ODLAZAK NAŠEG PROFESORA U

MIROVINU – Nakon desetljeća provedenih u ovoj školi (njaprije kao učenik, a poslije kao profesor), prof. Ahmed Piragić otisao je u mirovinu. Uglavnom je predavao stručne predmete u odjelu industrijskog dizajna, u kojem je odgojio brojne generacije učenika. Kollege i učenici pamtit će njegovu neposrednost i jednostavnost.

POMOĆ KNJIŽNICI U JELSI – Nakon strašnog požara koji je zadesio knjižnicu u Jelsi, prof. Jasenka Splivalo pokrenula je akciju «Jedan učenik – jedna knjiga». Sakupljene knjige bit će darovane knjižnici.

Odabrala Zrinka Barbarić, 4. r. slikarski dizajner

(prenosimo iz drugih novina)

Indijan ski

GUSKA (22. PROSINCA -19. SIJEĆNJA) - Druga strana sjevernih vjetrova jest Zemlja mudrosti. Ljudi-guske crpe snagu iz neke unutarnje zalihe moći. Odlučno i ambiciozno koračaju prema svojem cilju. S velikim spoznajnim kapacitetima i oduševljenjem brzo za sobom povuku i druge. No, tu i tamo im njihova želja za idealnošću komplicira život: skloni su oholosti, a posljedica je iscrpljenost.

Ljubav - Budući da se boje da će biti ranjeni, vrlo neodlučno daju ljubavi šansu. Obično se odnos s čovjekom-guskom razvija iz dugotrajnog prijateljstva. Ako su uvjereni u ljubav partnera, oni naprsto procvjetaju. Guske-muškarci su čuđi, potentni i neumorni ljubavnici. Žene-guske razvijaju intezivno erotično izražavanje, pune su mašteta i vrlo nježne.

VIDRA (20. SIJEĆNJA - 18. VELJAČE) - Snalažljivi su, izvorni, dinamični i nepredvidivi. Ljudi vidre živahnog su temperamenta, i imaju zavidnu intuiciju i sposobnost "čitanja" ljudi. Ne poznaju zabrane i predrasude, zagovornici su ravноправnosti spolova, rasa i vjera, i mrze bilo kakav oblik nametnuti poslušnosti.

Ljubav - Zanosni su i otvaraju sve trezore duhovnog flerta. A zatim - zbogom! To se može vrlo lako dogoditi jer ljudi-vidre vole ulogu "mene zanima samo tvoj razum". A ako iskra ipak preskoči, postaju zapanjujući i magični ljubavnici. Tko ljudima-vidrama da doznanja da ih voli takve kakvi jesu, ima najbolje šanse da ih veže uza se.

VUK (19. VELJAČE - 20. OŽUJKA) - Ljudi-vuci su kao i njihov životinjski totem osjetljivi i intuivni, te žele imati svoje vlastito područje. U poslu i u partnerstvu oni sebi zacrtaju jasne granice i jao onome tko ili nepozvan prijede, a ako imaju osjećaj da ih se poštuje, postaju dobrodušni, druželjubivi i puni razumijevanja. Ljudi-vuci vole ljepotu, bilo da se radi o prirodi, glazbi ili beletristici. Često su i sami umjetničko nadareni.

Ljubav - Trebaju ljubav i privrženost. Oni su romantičari spremni dati svoje srce zauvijek. Žene-vuci su vrlo ženstvene, meke i prilagodljive. Vole blage riječi, nježne poljupce i ljubazne zagrljaje. Kao i žene-vuci, muškarci-vuci intezivno reagiraju na suptilne podražaje: na emotivne mirise i erotsku atmosferu. Obzirni su i blagi ljubavnici, koji se nakon pet minuta sigurno neće sebično okrenuti na svoju stranu.treba znati da ljudi-vukovi usreće sebe, kada usreće i svoga partnera.

SOKOL (21. OŽUJKA - 19. TRAVNJA) - Ljudi rođeni u znaku ovog životinjskog teme ne znaju za strah. Uvijek su u lov. Love nove ideje, iskustva, poticaje. Ljudi-sokolovi su ekstrovertirani, impulzivni, nabijeni energijom, rođeni za akciju.

Ljubav - Muž-sokol traži princezu iz bajke, kojoj će biti vjeran sve dok on vodi glavnu riječ. Žena-sokol traži nekakva supermena, a kad ga i ako ga nade, od njega traži junačka djela. I jedni i drugi su vrlo posesivni i ljubomorni, te otvoreno koketiraju. Vatreni su i brzo potpaljivi ljubavnici, kojima nije stalo do predigre niti do nježnosti nakon ljubavnog zagrljaja.

DABAR (20. TRAVNJA - 20. SVIBNJA) - Sposobni brzo shvatiti, kreativnošću i strpljivošću rješavaju probleme od kojega su ostali već digli ruke. Kao dabrovi stalno rade na novoj organizaciji i poboljšanju života i životnih uvjeta. Sve to ljudi-dabrovi ne rade zbog sebičnosti već iz nastojanja da se i svi njihovi dragi osjećaju dobro i sigurno. **Ljubav** - Ljudi-dabrovi pravi su melem za žensku dušu. Veliki su šarmeri, koji u svakodnevne odnose donose romantične obloge natopljene maštom. Žena-dabar je vrlo ženstvena, a dopušta da joj se približi samo "pravi muškarac", onaj što ga prati glas jednostavnosti i avanturizma. No, u partnerstvu je žena ona koja dominira. Ljudi-dabrovi su vrlo senzualni, uzbudljivi i zahtijevni ljubavnici, ali su također i naporni, jer njihova snažna potreba za sigurnošću stalno traži obećanja vjernosti.

JELEN (21. SVIBNJA - 20. LIPNJA) - Ljudi-jeleni odlikuju se budnošću i očaravajućom intuicijom. Sposobni su brzo shvatiti bit odnosa te s iznenadujućom točnošću pogoditi i opredjeliti osjećajna stanja drugih ljudi. Znaju biti zanosni i šaljivi, ali isto tako i vrlo sarkastični i skloni vrijedjanju.

Ljubav - Urođenu druželjubivost ljudi-jelena okolina može shvatiti kao koketiranje, jer brzi flert im je i inače u krvi, a nažlost i nevjera. Žene-jeleni mogu zavesti bilo kojeg muškarca jer su zabavne, a na jeziku im je uvijek pravi odgovor. Ljudi-jeleni vole duge predigre, koje obavljaju s puno maštovitosti. Tko u ljubavi želi biti promišljen, kod ljudi-jelena ima loše šanse.

ŽUNA (21. LIPNJA - 21. SRPNJA) - Ljudi-žune su prožeti zaštitničkim i materinskim nagonom. Vrlo su osjećajni, možda čak i preosjetljivi, brižni, blagi i ljubazni. Njihov život vrti se oko obitelji, ili su pak uzorno angažirani u raznim socijalnim zanimanjima.

Ljubav - Ljudi-žune su tajanstveni, introvertirani tipovi, sposobni šutjeti cijelu noć. A ako se prihvate "posla" to za njih znači samo jedno-maženje. Vole puno nježnosti u partnerovu naručaju.i žene i muškarci se vrlo brzo ispune osjećajima do te mjere da odmah i u cijelosti podare svoje srce. Ako je to za partnera previelik teret, ljudi-žune često se prepričaju samosuženju. No, ako veza potraje, ljudi-žune razotkrivaju nam se kao divni životni suputnici.

horoskop

LOSOS (22. SRPNJA – 21. KOLOVOZA) - U svakodnevnom životu ljudi - lososi odmah zapnu za oko. Uvijek su uredeni od glave do pete. Velikodušni ljudi - lososi skloni su dramatičnosti i izmišljaju priča i dogovorština. Radikalni su ali i ranjivi. Njihovo je razmišljanje racionalno. Pomalo su arroganti i umišljeni, ali u duši dobri i čarobni.

Ljubav - Muškarci rođeni pod ovim totemom strastveni su i osjećajni ljubavnici. Žene-lososi ljube intezivno, a u krevetu vole uzeti aktivnu ulogu. Muški-lososi osjećaju odgovornost za partnericu i za obitelj te uživaju u klasičnoj ulozi hranitelja obitelji. Za žene-losose je karakteristična dokazana zavodljivost, kojom svakog muškarca mogu smotati oko malog prsta. Za preosjetljive muškarce nisu pravo društvo.

MEDVJED (22. KOLOVOZA – 21. RUJNA) - Ljudi rođeni u ovom totemu imaju zapažene spoznajne mogućnosti. Sanjarenje u pol bijela dana može ih potpuno obuzeti. Ipak, ljudi-medvjedi s obje noge stoe čvrsto na zemlji i vrlo su samostalni. Svojom blagošću rješavaju neugodne situacije i stanja nagrijena krizom. Zbog svoje dobrodušnosti su dragocjeni prijatelji, ali su skloni i podmuklosti.

Ljubav - Za ljubovanje i grljenje ljudi - medvjedi baš i ne mogu biti primjer. I muški i ženski ljudi - medvjedi traže mnogo vremena, a kad se zaljube, onda su predani i lojalni partneri. U krevetu su blagi i vrlo obzirni, nježni i suzdržani.

VRANA (22. RUJNA – 21. LISTOPADA) - Kod ljudi - vrana ovaj se tajanstveni utjecaj vidi u njihovu dubinskom interesu za mističnu stranu života. Zbog njihove druželjubivosti, vesele i živahne naravi u svakom su društvu dobrodošli. Mrze svadu i neslogu, ali ih istovremeno s brzim promjenama vlastitog raspoloženja, sami uzrokuju. Ako im atmosfera više ne odgovara, ljudi-vrane postaju zlovoljni i razdraživi.

Ljubav - Ljudi - vrane su romantičari od glave do pete. Zajubljeni su u ljubav do te mjere da i u njemanji flert ulaze svim svojim srcem. Vrane-muškarci to rade na vrlo zanosan, obziran i pažljiv način. Žene - vrane obaraju muškarce. Ljudi-vrane puno obećavaju ali uvijek održe riječ. U krevetu su blagi, nježni i nezasitni. Veliku pažnju posvećuju predigri, sa žrtvom...

ZMIJA (23. LISTOPADA – 22. STUDENOG) - Na prvi pogled su duboki, intenzivni i nepredvidivi. Ljudi-zmije su zapravo ljudi krajnosti. U duševnom, duhovnom i materijalnom pogledu mogu se popeti na vrhove vrijedne poštovanja. U tom se trenutku survaju u provaliju mraka i očaja. Ali s jasnim ciljem pred sobom, s odlučnošću i snagom brzo se operavljaju.

Ljubav - Tko baci oko na čovjeka - zmiju mora biti spremna na iznenadenja. Ove hladne individualce teško je izvući iz njihove povučenosti. U aragonciji i jetkosti prednjače žene-zmije, dok se muškarci-zmije ponašaju pristojnije i dostupnije.

U POTRAZI ZA GUINNESSOM

Karen Pensa, 2. r. kiparski dizajn

Ala ludila, pa mi smo u Guinnessovoj knjizi rekorda! Jeste li bili na onom Hrvatskom doručku? Iskreno, ja nisam. Ali činjenica je da smo s najvećim i najmnogoljudnjim doručkom oborili svjetski rekord. Ušli smo u slavnu Guinnessovu knjigu rekorda.

Ne biste vjerovali što sve tamo možete naći. Od zaprepašćujuće spoznaje da se u siječnju 1999., dakle u samo jednom mjesecu, pojavilo 16000 kompjuterskih virusa, preko činjenice da je Terry Anderson bio talac u Beiratu 2445 dana, do otkaćenog rekorda koji drži 297 ljudi koji su 45 sekundi čistili zube 457,2 metra dugim Zubnim koncem uz zvuke pjesme "Eye of tiger".

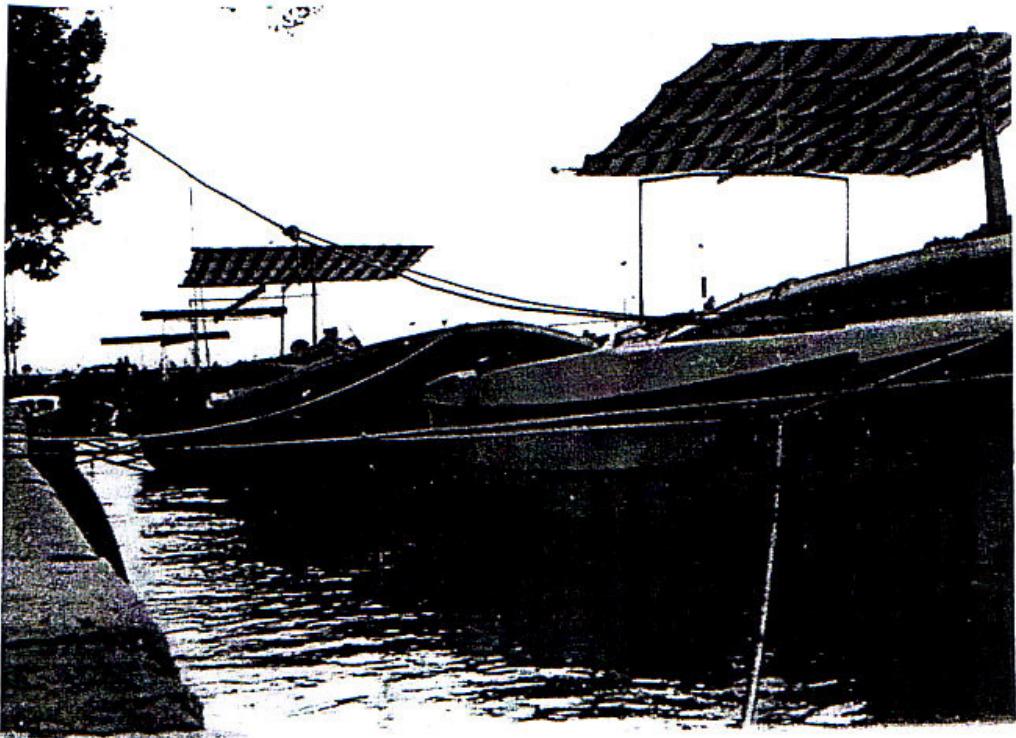
Imate piercing na nosu? Možda u pupku? Neš'ti! Elaine Davidson "ukrasila" je svoje tijelo sa 720 piercinga, a Garry Turner je zakvacio 133 štipunice na lice!

Pokušajte vi to! I onda, kad čujete sve te lude rekorde, zapitate se kada i kako je sve to uopće počelo.

Vjerovali ili ne, 10.11.1951. sir Hugh Beaver lovio je zujavce zlatare po Sjevernoj močvari na jugoistoku Irske. Pošto su mu lako izmicali, želio je ustvrditi jesu li ili ne zujavci zlatari najbrže eurpske ptice, no dostupnim priručnicima nije to mogao dokazati. U listopadu 1954. došlo je do rasprave nije li tetrijeb još brži. I tako je 12 rujna iste godine sir Hugh pozvao Norrissa i Rossa McWirthera da vide može li u tome pomoći njihova londonska agencija za utvrđivanje činjenica. 1955. godine je otvoreni ured i započeo rad na prvom izdanju. Iste godine, još prije Božića, Guinnessova knjiga rekorda bila je na vrhu liste bestselera, zadržavši to mjesto više od trideset godina. U studenome 1974. Guinnessova knjiga rekorda osvojila je vlastito mjesto u Guinnessovoj knjizi postavši sa 23,9 milijuna primjeraka najbolje prodavana knjiga u povijesti izdavaštva. I za kraj, kad već govorimo o rekordima, primjerici Guinnessove knjige rekorda prodani do 1987. godine, stavljeni jedan na drugi dali bi 163 stupna veličine Mont Everesta...

SOVA (23. STUDENOG – 21. PROSINCA) - Ljudi - sove su kao i njihovi životinjski totemi ponosni i samopouzdani. Zbog svojeg oštrog pogleda kojim otkrivaju svaku sitnicu te zbog sposobnosti brzog shvaćanja ništa što je bitno ne može im pobjeći. Kao rođeni avanturisti vole prirodu, nezavisnost i rizik. Kažu što misle i urade što žele. Zato nije ni čudo da zbog takvog ponašanja često upadaju u neprijetne situacije.

Ljubav - I muškarci i žene su vrlo zanosni i uvijek imaju pripremljenu šalu. Uživaju u uzinemiravajućim visinama prve zaljubljenosti. A tada su i u krevetu čudesni.

Damira Katajžić, 3. r. grafički dizajner

Ti si jedan od tri milijarde ljudi ovoga svijeta...

Ako tvom frižideru ima hrane, na tebi odjeće,
nad glavom imaš krov i krevet u koji ćeš leći,
bogatiji si od 75% stanovnika ovog svijeta.

Ako imаш račun u banci, nešto novaca u novčaniku,
pripadaš među 8% najbolje stoećih ljudi na svijetu.
Ako su ti roditelji još živi ili si još uvijek u braku,
spadaš među uistinu rijetke osobe.

Ako možeš pročitati ovu poruku, ti si blagoslovjen:
jer ne spadaš među dvije milijarde onih koji
znaju čitati.

Netko je jednom rekao:
Radi kao da ti novac nije potreban.
Voli kao da ti nitko nikad nije nanio bol.
Pleši kao da te nitko ne gleda.
Pjevaj kao da te nitko ne čuje.

Čestit nam
Božić
i vesela
Nova 2004.!